

Ekáti Pɔl ené mbí ntá Nkwɔ Kɔrint

Pɔl átɔ̄ bakak ntá bakoŋo Yesu abhen Kɔrint

1 Mε Pɔl mmu Mandem áyábhé bé mbák munto Yesu Kristo kě nchí nsíŋ ekáti εnε. Mandem abhíŋí mé békono nkaysi ayi yimbøŋ. Nchí fá nε manó ywesé Sosténes.

2 Sésinj ntá yeká bō nkwo Mandem awu εtək Kɔrint. Sésinj ntá yeká bo Mandem ábhíŋí, akə mambahák nyánjá bé mambahák bɔbhi. Akə mambahák bɔbhi mpoknkem ndū babbháré mmuet nε Yesu Kristo. Nε nkúbhé εnyu εyɔ kě yí áká nε yéntiki mmu anε ábháré mmuet nε Yesu mbankem. Nó chí yéntiki mmu anε ápú rɔ ménikmuet ntá Yesu Kristo anchye nəkɔ yí kənókó. Yí Yesu kě achí Acha ywesé nε abhak Acha ntá yéntiki εnyu mmu wu anε ághòk chí nε yí.

3 Mandem Etá yesé nε Yesu Kristo Acha mántónj bē beríndu, mánchye bhe kpák.

Pɔl ákaka Mandem éti Bɔ nkwo Kɔrint

4 Mpú rɔ béchyé bakak ntá Mandem mpoknkem éti beríndu εbhén yi átɔŋjá bé ndū babbhát mmuet nε Yesu Kristo.

5 Ayet béká bō nkwo abhen Kɔrint ndū babhi ankem. Sayri sayri, akə mändíŋí menyinj εbhén bo abhen babbháré mmuet nε Yesu babbhónj beríŋj. Nε achyé bhé akap bégħati bho menyinj εbhén yí áká mändíŋj.

6 Echí εnyuyø mbənyunø akap ané Mandem áchyé bhé átøŋ bé mbok ane séghàti bhé eti Yesu Kristo achwe amem batí yeka sayri.

7 Ne εyo éku bé ndú báchi ne amík ambi mǎnòŋ Yesu Kristo Acha ámpétnsem, bábhøŋ yëntikí akap ané Efónó Bedyere áchyè.

8 Chøŋ Ëta Mandem ankø bé mǎnte kpirí te ndú ngwënti, kebhøŋ békwané ndú nywøp εnen Yesu Kristo Acha ápètnsem.

9 Mandem apú rø bækø nò ntá yeká mbənyunø yí ăkø yëntikí εnyiŋ εnén yí áréme bé yí ăkø. Ne yimbøŋ kë ábhíñí bhé bë mǎmbat mmuet ne Yesu Kristo Acha ywëse.

Akóré achí néntí Böñkwó abhen Kɔrint

10 Böma, ndú nnyén Yesu Kristo Acha, nchí nik be mmuet bé mǎndá békem kefë ne batí, mǎmbák εyoŋ émot. Ebhíkí rí bë ákóré ámbák néntí εneká. Nchí nik be mmuet, bák ká nti némót, mǎnkoŋo nəkø chi nkaysi amot.

11 Böma, nchí rem nò mbənyunø mbøk bo abhen báfú εket Klóe bághátí mé kpoŋorøŋ, bé bătāŋ ne batí.

12 εnyiŋ εne mëyáŋ bækø mǎndíñí chí bë báchi ndú bakwó, bábhák bεyoŋ bεyoŋ. Mbøk ayeká bárëm bë, “Bákòŋo chí Pɔl”, báchák bë, “Mëkòŋo chí Apólos”, abhénéftí bë, “Mëkòŋo chí Píta”, ne nkwo áchák bë, “Mëkòŋo chí Kristo”.

13 Mbép kpík bë, mmü ăkwáy békórë Kristo ndú bakwó? Ghatí ka me. Me Pɔl kë bágó ndú εkotákátí eti yeká ke? Yë mmü ywëka achí ane bájwítí yí ndú nnyén Pɔl?

14 Nkáká Mandem bé mbíkí jwiti yě mmu ywëka ébhíkí fuét chí Kríspøs ne Gáyøs.

15 Yë mmu ywëka apú kwáy ye berem bé menjwítí bhé ndü nnyén ena bé mambahako bha.

16 Mhm, njwítí nyaka nkwo Stefána ne eket eyi enkem. Mbíkí riñi bé njwítí yë mmu achák.

17 Kristo abhíkí tó mé bejwiti bho. Ató mé chí bé ngatí nöká bo Mbok Ndíndí. Ne mpú sot chí nerijíndak enen bō mmik ne sérwɔrénu bégháti bho Mbok Ndíndí mbonyune mbíkí yán bé betaná newú enen Yesu ndü ekotákátí mémbák ndéndem.

Yesu chí betan Mandem ne nerijíndak Mandem

18 Ndínjí sayri bé mbok newú Yesu ndü ekotákátí chí echínti ntá bō abhen báchi ndü mbi newú. Ke ntá yesé bō Mandem ápèmè, séghò betan Mandem ndü newú Yesu.

19 Ekati Mandem éghàti bhesé bë Mandem árem bë, “Chøn níchonti nerijíndak enen barijíndak ne keboñ eken bō abhen báchi mbø mmu ane ághò menyin chí ndu ékírisú.”

20 Ndü échí ná, nerijíkepi enen barijíndak néchí fá? Batønjó bëbhé Moses báriñi yi? Bō mmik abhen bákój békem epáití báchi kpík bø agha? Mandem atøn bé nerijíndak enen bō mmik néchí ndéndemé ndak.

21 Mandem mmu áríñi yéntiki enyin abhíkí ka bë bō mmik mánsót chí ndyeré keboñ ekap mändíñi yi. Yí arèm bé ápèmè chí bō abhen mánoko Mbok Ndíndí ané bhesé séghàti bho, yëndu mbøk bho básøt Mbok Ndíndí chí mbø echínti.

22 Mbok Mandem áchí mbɔ εpɔ̄ndak ntá bo Israél ndú báyàŋ bégħo eriŋ ené éfù amfay kε mánoko bέ Mbok Ndíndi achí tetēp. Bō Grik mánoko chí enyinj ené ékò ndóŋ ámót ne nerinjindak εnap.

23 Kε séghàti bho chí bέ báway Kristo ndú ekotákátí. Ne mbok yó áká batí bo Israél átáká amem. Ne bo abhen bápú bo Israél básòt yó chí mbɔ echinji.

24 Kε bō abhen Mandem áyábhé bε mámbák abhi mpoknkek, yε chí bo Israél, yε chí bo abhen bápú bo Israél, báriŋjí bέ amuet Yesu Kristo kε bo bághà betaŋ Mandem ne nerinjindak Mandem.

25 Nkaysi Mandem ane bakwáŋwaŋ básòt bέ chí εpɔ̄ndak, chí nerinjindak εnén néyá tontó néchá nerinjindak εnen bō mmik. Ne betik Mandem εbhén bo básòt bέ bέpú yεnyinj, bέbhəŋ betan εbhén bέyá bέchá betaná bō mmik.

26 Bōma, báké ghokontik menyü bo be báchi nyaka mpok Mandem ábhíŋjí bhe. Puyε bέyá bhεka kε báchi barinjindak ndú neyinjí ane bō mmik. Puyε bέyá bhεka kε báchi nyaka maném bo, ne puyε bέyá bhεka kε báfú nyaka ndú besáyrí manerékét.

27 Mbəŋj Mandem kε áyábhé bo abhen bápú barinjindak besi bō mmik bέ mámbák bōbhhi. Akₙó bέ ntíánwóp ámbák ne bō abhen básòt mmuet εyap mbɔ barinjindak. Ayap nkwó bō abhen bábhíkí bhónj betan besi bō mmik bέ ntíánwóp ámbák ne bō abhen bábhónj betan.

28 Mandem ayap nkwó ndéndémé bho abhen bō mmik bábyák mbɔ bε bápú yεnyinj. Akₙó bέ menyinj εbhén bō mmik bákásí bέ bō kε bέbhónj

mənwəp béké pere bhák yenyin.

²⁹ Ndú échí nō, yě mmu apú kwáy bépanyu besí Mandem.

³⁰ Mandem aywintí kě ákú bé mǎnkwáy bébhát mmuet ne Yesu Kristo. Yí kě apet ákú be Yesu ánchyé bhe nerijindak enén tetep, ne éti Yesu kě Mandem ásóré be mbə bō abhen báchí chák besí bhi. Akú besé sémbák pépép, bakwap tí. Yesu ré kě ákú bé séndóp chí bo Mandem ne achye nepém eni békú besé séké pere bhák ndú kesemé beba.

³¹ Eti eyo, kě échí mbə enyü básinjí amem Ekáti Mandem be, “Mmū ane áyaŋ bépanyu, ámpányu chí éti enyin ene Mandem Acha ákú.”

2

Pɔl āghati bho éti Kristo mmu ágú ndú ekotákáti

¹ Bōma, mpok ntwó awu ntá yeka, mbíkí twó bégháti bhe Éyən Mandem mbə mmu ane ábhónj sérwərényu, ne mbíkí twó mbə mmū ane achí ndiñindak.

² Mpok nchí awu, nkə ntí ena bé mpú yáŋ ndíŋi enyin echak, ébhíkíuet chi berem éti Yesu Kristo ne, sayri sayri éti newú enen yí ágú amfay ekotákáti.

³ Ntwó nyaka awu ené yě betaŋ bérpú ne me ne mbónj beyä becháy, ngwet nəkə gbagbägbak.

⁴ Ne mpú sot nyaka chí nerijindak enen bō mmik ndu betəŋ, ngati nəkə bhe Mbok Ndíndí ndu nchi nu beku mǎnókó. Efónjó Bedyere kě ásóré betaŋ ebbi ákú mǎngó bé enyin ené ségháti bhe échí tetep.

⁵ Eyo étəŋ bé puyé nerijindak enen bō mmik kə néká băbhónj nəka ne Yesu. Chi betaŋ Mandem.

Nerijindak Mandem

6 Yě nó, mpok séchí ne bo abhen mǎnáñ báséné ndú mbi Mandem, séghàti bhó chí menyin̄ ebhén béchyé bhó nerijindak, kε puyé nerijindak eken bō mmik. Ne épú bhák enyu nerijindak enén bō abhen bábhóñjó betañ fá amik, betañ ebhen békure fuet.

7 Nerijindak enén né séghàti bho chí enén néfù ntá Mandem. Néchí bhésé bhésé enyu ené bo bábhíkí riñi nyaka nó. Te ndú mpok ane mmik ábhíkí re bho, Mandem anáñ aghókó nyaka nó abháre ntá yesé ndu békawák besé sémbón̄ kenoñkó.

8 Bō abhen bábhóñjó betañ fá amik bábhíkí riñi nyaka yenyin̄ eti nerijindak Mandem enen. Mbó báriñi nyaka eti nerijindak Mandem enen mbú bábhíkí gó Acha ywesé mmu ábhóñjó kenoñkó kenkem ndú ekotákati.

9 Eti eyo kε básinjí amem Ekáti Mandem be, “Menyin̄ ebhen yě mmu ábhíkí kaysi bé choñ mémfakari wáwák, bó kε Mandem átónjtí ábháre ntá bō abhen bákoñ yi.”

10 Mandem áká séndínjí menyin̄ ebhen. Efónjó Bedyere mmu yí átó kε áká séndínjí bhó. Efónjó Bedyere aríñi yentíkí enyu, aríñi yě chí menyin̄ ebhén béchí te amem ntí Mandem.

11 Ndiere efónjó mmu kε ékwáy béríñi nkaysi ane áchí yí anti, mmu achák apú kwáy béríñi yó. Enyu eyo kε échí ne Mandem, ndiere Efónjó Bedyere kε aríñi nkaysi ane áchí Mandem anti.

12 Ne Mandem áchyé bhese chí Efónjó yi yimbøñ, puyé chí efónjó ene éfú fá amik. Mandem ato bhese

Ξfóŋjó yi bε Ξfóŋjó yi ankwak səndiŋi bεrítí mənyiŋ εbhən yi áchyé bhəse čti bεr̄inti εbhi.

¹³ Echí yé bε mpok ségháti bho mənyiŋ εbhən Mandəm áchyé bhəse, sépú kₙ no chi ne nerinjíndak enen néfú ntá bakwāŋwaŋ. Ξfóŋjó Mandəm kε ákₙ səndiŋi mənyiŋ εbhən sérèm. Ne ségháti mənyiŋ εbhən bεyíŋí Ξfóŋjó Mandəm chi ntá bo abhən Ξfóŋjó Mandəm achi ne bhə.

¹⁴ Mmu ane Ξfóŋjó Mandəm apu ne yi, apú kway bεbhəŋ akabhé mənyiŋ εbhən bεfù ntá Ξfóŋjó Mandəm. Apú kway bεriŋi bhə, ne bεbhak chi εpōndak ntá yi, mbənyunε ndiεre Ξfóŋjó Mandəm kε ákₙ mmu andiŋi bhə.

¹⁵ Mmu ane Ξfóŋjó Mandəm achi ne yi, ákwáy bεriŋi mənyiŋ εbhən menkəm, ke bō abhən Ξfóŋjó Mandəm apu ne bhə, bápú kwáy bεriŋi mənyiŋ εbhən mmu ane Ξfóŋjó Mandəm achi ne yi ákₙ.

¹⁶ Echí mbə εnyü básinjí amem Ekáti Mandəm bε, “Agha ákwáy bεriŋi εnyiŋ εnē échí anti Mandəm Acha? Agha ákwáy bεchyé yi manié?” Ke mbák chí bhesé bo bho Ξfóŋjó Mandəm áchí ne bhesé, sébhōŋ εnyü ntí εnēn Yesu Kristo áchyé bhesé.

3

Akóré achi nén̄ti bakoŋo Yesu

¹ Bōma, mpok nchí awu ne bhe, mpú kwáy nyaka bεghati bhe mənyiŋ mbə mmu ane ár̄em kεpi ntá bo abhən Ξfóŋjó Mandəm achi ne bhə. Mb̄ŋj nyaka bεghati bhe mənyiŋ chi mbə mmu ane ár̄em kεpi ntá bo abhən mánóko εyøŋ Mandəm, ke bakoŋo chi ne pém enen fá amik mbənyunε băchí

nyaka mbə̄ bə̄ abhen bábhə́t amō ndū nəpém eneka mbə̄ bakoŋo Kristo.

² Mbə̄n yé bédik nyaka be chí ne nébhi, puyč ne nənyié mbə̄n mbənyunę bábhíkí re kwáy nyaka bo abhen mānyiē nənyié mbə̄n. Kpátē echəŋ bábhíkí re kwáy bo abhen mānyiē nənyié mbə̄n.

³ Bábhə́t chí māmbə̄ mbənyunę nkaysi yeká abhə́t chí ndū mənyiŋi mmik. Bábhə̄n mpabhamik ne batı. Bágwà ne batı. Eyo épú tóŋ nō bē nkaysi yeká abhə́t chí ndū mənyiŋi mmiki ne? Chí enyu eyo.

⁴ Mbák mbə̄k ayeká bárèm chí bē bákònjo chí mé Pɔ̄l, báchák mánđemē nəkə chí bē bákònjo Apólos, nō étəŋ bē báchí chí mbə̄ bō mmiki ne.

⁵ Apólos achí kpík agha? Mε Pɔ̄l nchí agha? Besé séchí chí bō bətok abhen Mandem átō bē sénká mǎnókó Yesu. Yéntiki mmu ywesé ăká chí ebhi bətik ebhén Mandem áchyé yí ánká.

⁶ Mpí erítí mbwót amem batı yeka, Apólos amíákátí manyiep aré. Ke Mandem kě ákù mbwót ángó.

⁷ Mmu ane ápi mbwót ne mmu ane ámyàkati manyiep aré bápú yényiŋ, Mandem mmu ákù mbwót ángó kě ákù yéntiki enyiŋ.

⁸ Mmu ane ápi mbwót ne mmu ane ámyàkati manyiep aré báchí enyu émót, mbənyunę bákù chí enyiŋ éré émót. Mandem ăkap yéntiki mmu wap békónjo ebhi bətik ebhén yí áká.

⁹ Séchém amō ndū bətik Mandem. Ne báchí mbə̄ nkí Mandem, ane sékù bətik amem, bápét bábhak mbə̄ eket ene Mandem átè.

¹⁰ Mandem achyé mé akap, mbo bətik awu ntá

yeká mbə̄ esáyri nte beket, ngoko nebhúérémik bétée eket sayri, ne néne, mmu achák äte eket aré. Ke yě agha ane átè eket ndü nebhúéréket eno, abhə̄j bésót mpok, ante yə̄ sáyri.

¹¹ Yesu Kristo kě áchí nebhúéréket enén bábhóyjó bétée eket aré. Ne yí kě áchí nebhúéréket enén bághókó bábháré. Yě nebhúéréket néchák népú enen mmu ákway béghóko.

¹² Mbə̄k bho básòt pú ne silbha ne batay ɳajan bétée eket ndü nebhúéréket eno. Báchák básòt menə̄k ne tákə ane nnya ényie ne tákə ane nnya ébhäré aré ndu bétée eket ndü nebhúéréket eno.

¹³ Ke ewak ene Yesu ápētnsem fá amik, betik ebhen yéntiki nte-beket áká bēfū kpojoroŋ. Ewak eyo, Mandem ákà ngó ántój enyǔ betik ebhen yéntiki mmu béchí.

¹⁴ Mbák ngó ábhíkí sə̄ŋ betik ebhen mmu áká ndü nebhúéréket eno, chə̄ŋ Mandem ankap yí ndü betik ebhi.

¹⁵ Ke mmu ane ngó ásáŋjó betik ebhen yí áká ndü nebhúéréket eno, ábhə̄j chí ménémé. Mandem ápeme enyǔ nte-beket wu, ke ábhák chí mbə̄ mmu ane áróbhé chí mandú bésóŋj amem eket, ke anəne, afú, eket ésóŋj kurukotok.

¹⁶ Bě bakoŋo Yesu báříŋjí sayri bé báchí mbə̄ ekerákap Mandem ne bé Efónjó Mandem achí ne bhe.

¹⁷ Mbák mmu áncháŋtí ekerákap Mandem, chə̄ŋ Mandem ənaŋa yí. Mandem ənaŋa yí mbə̄nyunə̄ ekeré Mandem ébhə̄j bəbhak chí ntá yi aywintí, ne be bakoŋo Yesu bachí ekerákap Mandem eyo.

¹⁸ Dě ká bérwó mmuet yeka! Mbák yε mmü ywεka akáysí bé achí ndiŋjindak békóŋo nkaysi bō

mmik, éri yí ánjíbhírí ámbák mbə mmu ane ábhíkí riŋi yenyiŋ ntá bō mmik. Chəŋ eyə énkwak yí ambak ndiŋindak, békóŋo nkaysi Mandem.

¹⁹ Nchí ghati bhe nō ne ntí be enyiŋ ené bō mmik básət mbə neriŋíndak chí echinti besi Mandem. Echí nkúbhé mbə enyü básiŋi amem Ekáti Mandem be, “Mbək bo bákáysí bē báchí bariŋíndak. Ke nkúbhé neriŋíndak enap kē Mandem ásət bédép bō amik.”

²⁰ Ndū nebhet achák amem Ekáti Mandem, básiŋ be, “Enyiŋ ené bō mmik bákáysí bē chí neriŋíndak, épú yenyiŋ besi Mandem.”

²¹ Yē mmü ywəka áké pá yé nnyu čti bō abhen Mandem átó mankwák yi. Bābhəŋ bérinjí bē yentiki mmu ane Mandem áchyé bhe, achyé ntá yeká mankem, ne yentiki enyiŋ ené Mandem áchyé bhe, echí chí ntá yentiki mmü ywəka.

²² Mandem ato bhe batəŋ mbə me Pɔl, ne Apólos ne Píta bē sénkwák bhe. Mandem aghókó mmik be ánkawák bhe. Yentiki enyiŋ ené éfàkari ne bhe ndū nepém enen, ne yē chi ndū mpok ane mmu ágú ékwàk be. Yentiki enyiŋ ené echí néne ne yē chi ené étwə ambi étwə be chi ne beri. Menkem chi ebhekə.

²³ Ke Kristo ke abhəŋ bhe. Ne Mandem ke abhəŋ Kristo.

4

Börtö Kristo

¹ Měyáŋ mǎnsát me ne Apólos mbə bō bətok Yesu Kristo. Mandem achyé bhəse tətəp ywi ane áchi bhésé bhésé bē sénku bo mánjwimem.

2 Enyiŋ εnē échí aré chí bε mǔbetik anε báfyé yí enyiŋ awó bε ánkém sayri, abhəŋ bεtəŋ chi-betik aywi bε yí achí mmu tεtεp.

3 Ke mbák chí mé, yεntikí enyiŋ εnē bärəm čti ya, εyɔ épú chye mε esɔŋjɔri anti, yε chí bε bo báchák kε báyàŋ bérəm enyú mmu bεtok menchí. Membəŋ mpú kwáy bérəm bε nchí esáyrí mǔbetok, nε mpú kwáy bérəm bε nchí εbέptí mǔbetok.

4 Mpú għo yε bεkwéné εbhén bέchí nε membəŋ. Ke εyɔ ēbhíkí tónj bε mbíkí bhónj bεkwéné, Acha aywinti kε átān mé, puyε chi membəŋ.

5 εbhíkí rí yé bε mmu ántān ntí εnē mpok ábhíkí re kwáy. Nywɔp Yesu ápətnsem, chɔŋ anká yεntikí enyiŋ εnē échí amεm ejuri nénε émfú kpoŋorοŋ. Mpok yɔ, chɔŋ anká yεntikí nkaysi anε áchí mmu anti amfú kpoŋorοŋ. Mpok εyɔ chɔŋ Mandem ambiti yεntikí mmu békόŋo εbhi bεtik εbhēn yi áká.

6 Bǒma, mεnyiŋ εbhēn nε měghati bhe bέyíŋi mε nε Apólos. Ntí achí bε mǎngók enyiŋ aré, ndu békόŋo chí enyiŋ εnē básíŋi amεm Ekáti Mandem. εbhíkí rí bε mǎmpányu čti mbək bōbatí, mǎmbyaka nəkə báchák.

7 Wó mmu ópànyu, agha ághátí wó bε ɔchá bo báchák? Mmu ywεká anε ábhόŋó enyiŋ εnē puyε Mandem kε áchyé yí yó, chí agha? Mbák Mandem kε áchyé yεntikí enyiŋ εnε yεntikí mmu ywεká ábhόŋó, ndáká yí bǎpányu mbə bε mεnyiŋ εbhēn bǎbhόŋó, bǎbhəŋ bə chí ndu bεtān εbhεka?

8 Pú bärəm bε mǎnáŋ bǎbhəŋ yεntikí enyiŋ? Mǎnáŋ bájwí nε akap anε Efόŋó Bεdyere áchyé bhó! Bǎkwēn bafə, yεndu sεpú bafə. Ke enyiŋ εnε měyanj

chi bε mǎmbák bafø tεtεp ndǔ baraka Mandem bε bεsε bǒnto Yesu nkwo sémbák bafø nε bhe.

⁹ Echí mbø bε Mandem ákú bεsε bǒnto Yesu sémbák bø abhen báchókó nnet nεnti bónkwø mankem. Séchí mbø bø abhen báré kú εbέptí ndak, manyé ákwén bhó, bápókø ye bhø bérøj bewáy bεsi bo mankem, bεsi bø mmik nε bεsi boángel.

¹⁰ Bεsε bǒnto séchí bεchijtí bho ndǔ séchíe bapém yesé ntá Kristo, ke be bachí barinjíndak ndǔ babháré mmuet nε Yesu. Séchí mbø bø abhen Mandem ábhíkí chye bhó bεtaŋ, ke be bábhøj bεtaŋ. Bo báchyè be kεnókó, ke báwáy bhesé wáy.

¹¹ Kpátē echøj, séchí bo nsay nε nchεbhε manyiεp mεnyu nε nden bεfye amuet. Séchí bø mantem, nε eket εnε mmu ywεse ábhíñi bε eyi épú.

¹² Séperé bhøj nεnyíé sénaj sεkpøt nsónjtí ndu bεkø bεtik nε amó. Mpok bo básøkøti bhesé, sénik chí mmuet bε Mandem ánjét bhó. Nε mpok bo báchyè bhesé εsøŋjøri, sékøp chí ntí.

¹³ Mpok bo bárèm bεbέptí mεnyiñ čti yesé, sékèmε bhó chí nε eyøjá ekøj. Sérøp chi kεbí bεsi bø mmik. Kpát tε echøj, sérøp chi mbø mεnyiñi εbhøn mányø bεto ndǔ εbhwøré mεnyiñi.

¹⁴ Mpú sín be mεnyiñ εbhøn chí ndu bεkø ntíánwørp ánkém bε čti mεnyiñ εbhøn bákø. Nchí sín chí bέchyé be manié mbønyunø bachí bøbhø abhen nkøjø tontó.

¹⁵ Yε bábhøj chí bεyá bo báchák abhen bátøj be mεnyiñ čti Kristo, bábhøj chí chi amøt. Bábhøj chí chi amøt mbønyunø be bho bábháré mmuet nε Yesu Kristo néne, me kε ntwø ngatí nyaka bhé Mbok Ndíndí ke mánókó.

16 Měníkmuet ntá yeka bé mǎnkónjó epinj eyá mbə enyú mmó ákōnjo epinjí étáyi.

17 Eti eyə kě nchí tó bē Tíməti mmu áchí mówa ndū ábháré mmuet ne Acha mbə me. Nkən yí tontó, ne achí mmú tetepe. Nchí tó yi be antwə antik be enyú nepém ena, mbə mmú Yesu Kristo nechi, nkúbhé mbə enyú mětən bónkwə yéntiki ebhak.

18 Ndínjí be mbək eyeka bápānyu mbənyunə bákaysi be mpú pere kway bétwə bəgho bhe.

19 Ké mbák chí nkaysi Mandem, chən ntwó awu mandú mpok. Ne nnáñ nchwáp awu, chən membən ndínjí mbák bō abhen bápà nō nyu báchí chí bō nyu wúwú, ne mbák bətaŋ Mandem béchí ne bhó tetepe. chən ndínjí.

20 Nchí rem nō ne ntí be bärinjí bē Mandem achí ne mmu mbə Mfə aywi chí mbák bətaŋ Mandem béchí ne yí ndū nepém eni. Epú wenti chí ndū erítí eyənjónyu yáyó.

21 Enyiñ ene báyàn chi ene? Báyàn ntwó awu chí ne ékpá awó, ke chí ne eyən pətii bətən be nkən be tetepe?

5

Báké ka mmu ane ábhónjó epō epinj ámbák ne bhe

1 Cháá! Bághátí mé epúsí ené échí néntí eneká. Ne enyú epúsí ene, yě chí bō abhen bábhíkí noko Mandem bápú kwáy béká be émbák ndū nkwo wap. Mmu áre bhare ne ngoré étáyi ná?

2 Ne mǎmpa nəkə chí nyu? Pú enyiñ ene bábhónjó bébhak chí ndū nedl-kəbhō? Bábhōn békére mmu ane áká eyə enyú epōndak ndū nkwo ywaka.

3 Yéndu mpú awu nε bhe besí nε besi, nchí nε bhe mbɔnyunε ntí εna nέchí awu nε bhe. Nε nnáŋ m kp̄t nnyé mmu anε áká awu ndak,

4 ndú nnyén Yesu Kristo Acha, nε nchi bhák nε bhe ndú nkaysi ya mpok băchém ndu bεchye Mandem kēnókó. Chəŋ betan Yesu Acha ywεsε mémbak nkwó nε bhe.

5 Fíé ká mmu anε áká awu ndak awó Satan, bέ áñchóñti mmuet yi. Anán ambak awó Satan, chəŋ Satan áñchóñti mmuet εyi. Kₖ ka εnyu εyø nε manø ywεka, bε Mandem ampeme εfónjó εyi ndú nywøp εnen Yesu Acha ápètnsem.

6 Ndaká yí băpányu? Băbhíkí riŋi bέ mandú yís anε báfyé ndu fláwa anε bábáy ndu bέghaŋ pøfpøf, áku fláwa amwøt kε?

7 Feré yé ka bεbú bhø amuet, bέ béké go mentaka ndú nkwó ywεka. Feré ká bεbú εbhø bέ yéntiki mmú ywεka ambak pépér ne ntí némøt. Diŋí ká bε newú Yesu ndú εkotákátí nékø bakoŋo Yesu bárøp chi pépér besí Mandem. Yí Kristo, achí mbø móñkwømøn anε bo Israel básøt nyaka manchyε mbø akap ntá Mandem ndú mpok anε mányie Epä Nekiŋi.

8 Séndó ye yéntiki εnyu bεbú, bέ bεbú béké gó ménjwi ndú nkwó aywesé. Sénkú nóká chí beri, sénkoŋo nøkø mbi Mandem ne ntí némøt. Chəŋ εyø énkø sémbak mbø bret anε kebhøŋ yís anε bo mányie nyaka mpok Epä Nekiŋi. εnyu εyø kε besé nkwó sébhøŋjó ményié Epä Nekiŋi mbø bø tøtep abhøn bapu ápú nε bhø.

9 Ndú εkáti εne njámbi ntø bhe, ngátí bhé bε báké bhøŋ yényiŋ békø nε bo abhøn bákø barak εpúsí.

10 Mpú r̄em chi šti bō abhen bápu bakoŋo Yesu, yě bachi chi bo epusí, yě chí bō abhen báfyè amík ndū menyin̄ bo báchák, yě bághèp, yě chí bo abhen bábhón̄o bəmandem béchák. Mpú r̄em šti bō mmik mbənyun̄e mbák mmu ándém bē apú chəm mməet ne bhó, abhən̄ béró mmikí ne.

11 Enyiŋ ene nsín̄i nyaka bəkʉ be mǎndíŋi chi bē báké bhón̄ yěnyin̄ bəkʉ ne mmu ane árèm bē yí achi nkøjo Yesu, yě nø, ankʉ nøkø menyin̄ mbø barak epusí, ne béfyé amík ndū menyin̄ bo báchák, ne bəbhən̄ bəmandem báchák, ne bərem bəbəptí menyin̄ šti bo báchák, ne yě chí bəbhak nyúmém, ne bəghəp aghəp. Yě chí nenyié, báké nyié ne enyū mmu wu.

12 Mbíkí bhón̄ bətaŋ bétáŋ bō abhen bápu bakoŋo Yesu. Bābhən̄ bétáŋ chí batí bō nkwó abhen bákʉ bəbəptí menyin̄ mbø εbhən̄.

13 Mandem kē ábhón̄o bətaŋ bétáŋ bo nəfi, ne chən̄ yí antáŋ bō. Ke émbák chí bhe bō nkwó Yesu, manká mbø enyū ɛkáti Mandem érèm bē, “Bābhən̄ bəfəre mmu ane ákʉ bəbá ndū nkwó ywəká.”

6

Ebhíkí rí bəkʉ manyé ne ntí mmü nkwó

1 Ekò ná ke mmu ywəká ansət ndak andək bəsí bataŋá manyé abhen bápu bakoŋo Yesu mpok yí ábhón̄ ndak ne ntí mmü Mandem, ené yi ábhón̄o bərəŋ ntá batí bo Mandem?

2 Bē babhíkí riŋi bē εwak émót, chən̄ bo Mandem mántáŋ bō mmik kē? Mbák bābhən̄ bətaŋ bō mmik εwak émót, bōbəkpíkíri abhen báchí néntí eneká kē bapú kwáy bétáŋ kē?

3 Bābhíkí riŋi bé εwak émót, chəŋj bəse bo Mandem séntaŋ bɔángel? Bärú bεkpíkíri abhen bābhón ne batí ndú nəpém εnén fá amik kě báchá be bétáŋ?

4 Mbák yě mmü ywεka abhəŋ mənyü bεkpíkíri εbhə, áké sət bə bəsi bo abhen bábhíkí bhəŋ kənókó bəsi bɔnkwɔ Yesu bé mántáŋ bó.

5 Nchí rəm nō bē ntiánwɔp ánkém bē. Yě ndiŋindak apú ndú nkwo ywεká ane ákwày mənyúrε bo nkwo abhen bābhónjó εkpíkíri ne batí kε?

6 Cháá! Mmu Mandem ánká manyé ne ntí, bē bo Mandem māndək mānte bəsi bo abhen bábhíkí noko Yesu Kristo mántáŋ bó?

7 Mbəŋ bεku manyé ne ntí, étəŋ bē mānáŋ bākwən ndú mbi Mandem. Mmu ánká bεkwéné εbhén ntí áká yí, nə ébəp kε? Mmu ányíé wó nseм amət, εyɔ énku yí?

8 Ne be babhəŋ bāká batí bεkwéné, mānyie nəkə batí bō nkwo nseм amət.

9 Bābhíkí riŋi be yě εwak, Mandem apú bhák Mfɔ ntá bō abhen bápu chak kε? Mmu áké rwɔ mməet. Yě agha ane áká barak εpəsi, yě agha ane ákòŋo bɔmandem bachak, ne bakwənε bεrwɔp, ne yěntiki mbakanem ane áká kebháré ne ntí mbakanem ne yěntiki ngəré ane áká kebháré ne ntí ngəré,

10 ne yě agha ane ághəp aghəp, ne yě agha ane áchí nyūmém, ne yě agha ane árəm bεbέptí mənyinj ēti bo báchák, ne yě agha ane áchi ngép ntántaŋ, mənyü bo bhə mankəm bápu kway bεbhak ndú nkwo bho abhen Mandem achi Mfɔ wap.

11 Ne nkúbhé εnyu εyɔ kě mbək yεká báchí nyaka.

Kε nénε, Efónjó Bedyerε anáŋ asó bεbú bhεka aféré, ak✉ bέ mǎmbák bo Mandem. Nε Ꮒti εnyiŋ εnέ Yesu Kristo Acha ákú, Efónjó Bedyerε ak✉ nkwo bέ be mǎmbák chak besi Mandem.

Mandem achyέ bhesέ mmuet bέ sénchle yi kenókó ne yo

¹² Mmu ákwáy bérém be, “Mbəŋ ngǎngan̄ bεk✉ yéntikí εnyiŋ εnέ nkónjó.” Echí tetep, ke échí nkwo tetep bέ puyé yéntikí εnyiŋ kέ ékwáy békwaک bhe. Mbəŋ ngǎngan̄ bεk✉ yéntikí εnyiŋ. Kε εnyiŋ εnέ měbhák nsem anten eyi épú.

¹³ Mmu achák ákwáy bérém be, “Mandem aghókó nenyié chí bέ mányié mámfye menie, aghoko menie be nenyié nemfuet are ke néenchwe mmu amuet.” Echí tetep, ke εwak émot, Mandem ak✉ be menie béképerē bhak, nenyié nkwo keperē bhák. Mandem abhkí ghoko mmuet nkwa chí ndú barak εpúsi. Aghókó mmuet yesé chí bέ sénkónjó Yesu Acha ne yo. Nε yi Yesu Acha kέ achyέ bhesé menyię εbhən békwaک mmuet εyesε εmbak sayri.

¹⁴ Mandem ak✉ nyaka Yesu apetnsem ndú nepém, ne ndú bətaŋ εbhi, chəŋ ank✉ besé nkwo sémpetnsem ndú nepém ne mmuet ekə.

¹⁵ Bābhíkí riŋi bέ nkwo Kristo mankəm chí mmuet Kristo? Eri yé bέ mmu ánsót mmuet ane áchi εpókómuet Kristo anchye ntá ngəré-neko? Wáwák!

¹⁶ Bābhíkí riŋi bέ mmu ane áchémé mmuet ne ngəré-neko, arəp chí mmuet amot ne yi? Echí εnyu εyo mbənyunε Ékati Mandem eghati bhesε be, “Bō batı apay, bárəp chí mmu amot.”

¹⁷ Kε mmu ane ábháré mmuet ne Yesu Acha, ábhóŋ nkaysi amot ne yi.

18 Băké bhóŋ yěnyiŋ békʉ nε barak εpúsí! Bεbá bέchák mənkem εbhén mmu ákʉ bέbhíkí bhóŋ ndak nε mmʉet mmu. Kε mmu ane ákʉ barak εpúsí, áchəŋti chí mmʉet eyi yimbəŋ.

19 Bάbhíkí riŋi bέ mmʉet εyeka chí εkerákap Mandem εnέ Efónjó Bedyere áchòkó aré? Mandem achyé bέ Efónjó Bedyere bε ámbák nε bhe, nέne, bárɔp chí bo Mandem. Bǎpet bǎpu ndú mmʉet εyeka.

20 Mandem aku be nε bεyǎ nkáp, bάbhóŋ yέ bεchye yi kənókó nε mmʉet εyeka.

7

Menyiŋ εbhən sέbháŋjó béríŋjí čti nεbhay

1 Nchí yánj bέgháti be čti menyiŋ εbhən bάbhébhé mε ndú ekáti εnέ básíŋjí. Nká nε bhe bέ érí mmu ánhókó kebháy ngoré.

2 Ke tέndu bεyǎ bo abhən bάbhíkí bhóŋ nεbhay bάbhóŋ mamə békʉ εpúsí, yěntikí mbakanem abhóŋ bεbhay ngoré anchəkó nε yí, nε yěntikí ngoré ámbóŋ aywi nném anchəkó nε yi.

3 Nném abhóŋ bέchye mmʉet nta ngoré ywi, nε ngoré abhóŋ bέchye mmʉet nta nném, mbə εnyu éyàŋ.

4 εbhóŋ bεbhak nə mbənyunε puyě ngoré kε ábhóŋjó mmʉet eyi, chí nném. Nε puyě nném kε ábhóŋjó mmʉet eyi, chí ngoré.

5 Ngoré nε nném báké kaŋ yε bati kebháré, εbhíkifʉet ndú mpok ane báká εyəŋ εmət bε báyàŋ bέchhwé ndú nənikimʉet ntá Mandem. Mpok yo

ánáŋ ámfuet, băbhəŋ bεpet bεchεm mmuet, bε Satan áké rwə bhe mǎnkwén ndú nεmo ndú băpú kway bεkεm mmuet.

6 Mpú rem nó chí bέfyέ bέ εbhέ bέ băbhəŋ bεku nό, nchí chye be chí manié,

7 bε yεntikí mmu ámbák ndú mmuet εyi kεbhόŋ ngoré mbə mε, ke yεntikí mmu abhəŋ aywi akap ané Mandem áchyέ yi. Achyέ mbək akap bέbhəŋ nεbhay, achyέ báchák chí akap bέchókə ndú mmuet εyap kεbháy nεbhay.

8 Ntá bō abhen bábhíkí bhόŋ nεbhay, nε mánkwésé, nchí rem be mándóp mmuerémuet ayap mbə mε.

9 Ke mbák mbək bho báchí ndú nkwo ywεká abhen bápú kwáy békém mmuet, éri bέ mámbόŋ nεbhay. Éri bέ bó mámbόŋ nεbhay εcha bεchókə nό, εkwaká kεbháre éndu nəkə bhə anti.

10 Néne, nchí fyέ εbhέ ntá yεntikí mmu anε ábhόŋ nεbhay, nε εbhέ enε éfú chí ntá mbəŋ Yesu Acha. Ngoré abhíkí bhόŋ béró nném ndú nεbhay.

11 Ke mbák ngoré aró nném, abhəŋ bέchókə ndú mmuet εyi, kεbháy mmu achák. Mbák épú nό, ámpétnsem ntá nném aywi. Mbakanem nkwo abhíkí bhόŋ béró ngoré ywi ndú nεbhay.

12 Enyiŋ εnε měghati bhe néne éyihí yεntikí mmu anε ábháy ngoré anε ápú nkoŋo Yesu, nε mεmbəŋ kε nchí ghati bhe yó, ébhíkí fú chí ntá Yesu Acha. Yεntikí mǔnkwo anε ábhόŋ ngoré anε ábhíkí noko Yesu, ke ngoré wu akəŋ bέchókə nε yí, nném áké ró yí ndú nεbhay.

13 Nε mbák ngɔré ane ásíkí ntí nε Yesu abhɔj nném ane ápú nkɔŋo Yesu, ke nném akɔŋ bécháko nε yí, ngɔré wu áké rɔ yí ndü nεbhay.

14 Ntí achí bέ nepém ngɔré ane achi nkɔŋo Kristo nekwáy békə nném ambak mmü Mandem. Nε nepém nném ane achí nkɔŋo Kristo nekwáy békə ngɔré ywi ambak mmü Mandem. Mbɔ épú nό, mbá bǒ bhɛka bápú kwáy bεbhak bo Mandem. Ke ndü échí nό, Mandem ásàt bɔbhap mambak bɔbhi.

15 Ke mbák mmu ane ápú nkɔŋo Yesu, yε chí mbakanem, yε chí ngɔré, áyáŋ bérá ntí, mándó yí ándók. Embák nό, εbhé Mandem épú kέm yε chí ngɔré, yε chí mbakanem, mbənyunε Mandem apú yáŋ yεnyiŋ εne énsóŋjórí ntí móywí amem.

16 Bέ baghɔré abhen bachí bakoŋo Yesu, baríŋí ná mbák ēti εyeká ke Mandem ákwáy bέpέme maném abhɛka abhen bábhíkí noko Mandem? Nε be babbakanem abhen bachí bakoŋo Yesu, baríŋí ná bέ ēti yeká Mandem ákwáy bέpέme baghɔré bhɛka abhen bábhíkí noko Mandem?

Yεntíkí mmu abhɔj bέbhure nepém εni mbɔ mmu Mandem

17 Enyiŋ εne bábhɔŋɔ beriŋi chí be yεntíkí mmu abhɔj bέbhure nepém εni mbɔ enyū Mandem áyáŋ yí ambak. Ené kέ échí εbhé εnέ nchí chye bónkwɔ mankem yεntíkí εbhak.

18 Mbák mánáŋ básyep nyaka mmu ke Mandem ábhíŋi yí, áké nu bεbhak mbɔ mmu ane bábhíkí syep yí. Nε mbák mmu achí ane Mandem ábhíŋi yí εne bábhíkí re syep yí, áké nu bέ mánsiép yí bεkoŋo εpiŋ εne bo Israél.

19 Nchí r̄em n̄ó mbɔnyunε ȳe básyép mmu ȳe bábhíkí syep, εyo épú kwak nd̄u ȳe mbi. Nném enyiŋ chí bébh̄re bēbhé Mandem.

20 Yēntikí mmu ywéká ándóp εnyü yí áchí nyaka mpok Mandem ábhíñí yí ámbák nkoŋo Yesu.

21 Mbák ɔchí nyaka chí ns̄em mpok Mandem ábhíñí wó, εyo éké səŋɔri nt̄i εne amem. Mbák ɔbh̄oŋ mbi b̄eku b̄é óké p̄ere bhák ns̄em, d̄ók ambi.

22 Báké ghəkɔntik b̄e ns̄em ane Mandem ábhíñí apet apú ns̄em besí Mandem. Mbɔnyunε abhat mm̄et ne Yesu Acha, ne apet apú nd̄u k̄esemé b̄ebá. Ne mmu ane apú ns̄em fá amik, nd̄u Mandem abhíñí yí, arɔp chí ns̄em Yesu Kristo.

23 Mandem aku bhe ne b̄eyä nkáp aféré nd̄u k̄esem. Bärɔp chí basem Yesu Kristo. Báképerɛ k̄a yε mm̄et εyεka basem nt̄á b̄o mm̄ik.

24 B̄oma, éri yε b̄é yēntikí mmu ywéká ándók ambi b̄ebhak ndu nte ane yí áchí nyaka mpok Mandem ábhíñí yí.

Bakwāy bho ne mánkwésé

25 Enyiŋ εnε m̄eghati bhe néne éyíñí bakwāy bho ne mánkwésé. Puyé chí εnyiŋ εnε éfú nt̄á Yesu Acha. Nchí ghati bhe chí εnyiŋ εnε nkáysi. Ke b̄abh̄oŋ b̄eghok mé mbɔnyunε nchí mmu ane nchí r̄em ndak mángók, ne nt̄i b̄é Yesu Acha achí ne me.

26 Béyíñí εsəŋɔri εnε échí nd̄u mpok ane, nchí r̄em b̄é mmu ane áchí nd̄u mm̄et mm̄et εyi, ámbák mb̄a εnyü áchí.

27 Mmu yweka ane ábhóñó ngɔré, áké r̄o yí. Anε ábhíkí bh̄oŋ ngɔré, áké nu b̄ébháy ngɔré.

28 Kε mbák mmu ywéká abhay ngoré, abhíkí ku bebá. Ne mbák móñkwen ngoré abhay nném, abhíkí ku bebá. Ke diñí ká be bo abhen bábhay nenbhay bábhoje beya eseñeri fá amik, ne nchí yáñ chí beku be báké chwe ndú eseñeri.

29 Boma, εnyiñ εne meyáñ mandíñí chí be manywop ane Mandem áchyé bhesé ábhíkí pere yá. Eyani ye bebhó nene, yentíkí mmu ane ábhay ngoré ámbák mbo mmu ane ábhíkí bhoje ngoré.

30 Ne bo abhen báchí ndú nedí kebho babhuo bebhák mbo bo abhen bápú ndú nedí kebho. Ne yentíkí mmu ane mañák áchí ne yí, ámbák mbo mmu ane mañák ápú ne yí. Ne yentíkí mmu ane áku menyiñ, ámbák mbo mmu ane ábhíkí bhoje menyiñ.

31 Ne bo abhen bábhoje εnyiñ beku ne menyiñí mmik, báké noko menyiñ εbho, mbenyune mmiki ne ḥuet ne menyiñ εbhi menkem.

32 Mbíkí yáñ be mambóje menyiñ εbhen beseñeri bati yeka amem. Mmu ane ábhíkí bhay ngoré, afyé ntí ndu beku betík Acha Yesu, ne ḥuaysi beku chí menyiñ εbhen beku Mandem amboje mañák ne yí.

33 Ke nkaysi mmu ane ábhay ngoré ḥuák chí ndú menyiñí mmik. Ayani beku chi menyiñ εbhen beku ngoré ywi ámbóje mañák ne yí.

34 Mmu wu ḥuhkoje ye chí bati ápáy. Móñkwen ngoré ne baghore bachak abhen bábhíkí bhoje manem bafyé ntí chí ndú betík Acha Yesu. Yentíkí mmu wap ḥuyani bechye ntí ne mmuet nkem chí ntá Mandem. Ke nkaysi ngoré ane ábhay nném, ḥuák chí ndú menyiñ mmik, ne ḥuyani beku chí menyiñ εbhen beku nném aywi amboje mañák ne yí.

35 Nchí rem menyinj εbhēn ndu bεkwak bhe, puyɛ chi ndu bεchɛt bhé mbi. Nchí yaŋ chi bεkwak mǎnkó ndǔ mbi ané achi chak ne be yěntikí mmü ywεka ankʉ betik Acha ne ntí nemot.

36 Béyíŋi mmü ane átí bεbhay ngɔrɛ, mbák aghɔ be abhɔŋ bεbhay ngɔrɛ ndǔ bεyǎ εkwak bέchí yi anti ne apu kway bεkɛm mmuɛt, ne mpok ăfɛt, éri bέ ámbáy ngɔrɛ. Bεbá bεpu are.

37 Ke mbák mbɔŋ mbakanem akʉ ntí eni bέ yí apú pεre bháy ngɔrɛ ane yí átí, ne ăkwáy békém mmuɛt, nó akʉ sayri ndǔ ábhíkí bháy ngɔrɛ.

38 Echí yé bέ mmu ane ábháy ngɔrɛ ane yí átí, akʉ sayri. Ke mmu ane áchókó kεbháy ngɔrɛ, akʉ enyinj ené éri échá.

39 Ngɔrɛ abhɔŋ bεbhák ne nném aywi te ndierɛ newú. Ke mbák nném agu, abhɔŋ ngǎngaj bέbháy yěntikí mmu achák ane yí ákójó. Ke mmu wu abhɔŋ bεbhak chí mmu ane áchí nkɔŋo Yesu Acha.

40 Ke ndǔ nkáysi ya, éri echa be ngɔrɛ ane nném éywi ágú anchɔkɔ enyu εyo, yi ke bhay nném. Ne me nnókó bέ Efónjó Mandem kέ áchyé mé nkaysi ane.

8

Nenyié mandem nse

1 Néne, bέyíŋi enyinj ené bǎsíŋi šti nenyié bɔmandem nse, enyinj ené mbóŋjó bέgháti bhe chí be échí tetep mbɔ enyǔ bǎréme be, “Besé mankem séríŋi enyinj.” Ke enyǔ neríŋi eno nékʉ mmu anjoŋ nɔkɔ mmuɛt. Enyinj ené échyè bǒ nkwo Yesu bétáŋ chí εkɔŋ.

2 Mmu ane ákáysí bé aríñi, átòñ chí bé abhíkí riñi mennyin εbhēn Mandēm áyāñ yí ándíñi.

3 Ke mmu ane akəñ Mandēm ke Mandēm áriñi mbə aywı mmu.

4 Béyiñi nenyié εnεn báchyε ntá bəmandēm nse, besé mankəm séríñi bé mandēm nsé apu yenyin ne abhíkí bhāñ nepém. Mandēm amət ke achi, achák apú.

5 Mennyin béchí amfay, béchák béchí fá amik εbhēn bo básòt mbə bəmándēm. Beýa mennyin béchí enyuyø ne mbək bho básòt bə mbə bafə bhap.

6 Ke ntá yesε, séríñi bε Mandēm amət ke áchí. Yí chí Eta ne yi ke ághókó yéntiki εnyin. Aghókó bhesε bε sémbák bōbhi. Yesu Kristo Acha achí nkwo chi amət. Mandēm afəeré ntá yi ke ághoko yéntiki εnyin, ne nepém εnesε néfù chi ntá yi.

7 Ke yéndu séríñi bε mandēm nsé abhíkí bhāñ nepém, mbək bho báchí ndü nkwo ywesé abhēn bábhíkí riñi nə. Mpok mányié nenyié mandēm nsé, ébhák aməm batí yap chí mbə bε bəmandēm nsé chí bəmándēm abhēn bábhóñó nepém tətəp. Ne ndü bábhíkí re señe ndü mbi Mandēm, bákäysi bε nenyié mandēm nsé néchəñti bó besí Mandēm.

8 Echí tətəp bε nenyié népú kwáy bəku besé sémbák kékwoñt ne Mandēm. Mbák sényié nenyié, εyo épú kwak bhesé. Ne mbák sébhíkí nyié nenyié, εyo épú ku bhesé yenyin.

9 Bābhóñ ngānganj ményié yéntiki εnyin ené bákóñó. Ke sot ka mpok bε báké ku mmu ane ábhíkí re señe ndü mbi Mandēm ánkwén ndü bəbə eti εnyin ene mányié.

10 Sénsót bé mmu ane ábhíkíre sene ndú Eyøj Mandem agho wó mmu órínjí menyiñ ebhen ndú óchí amem eket mandem nsé ónyie nenyié. Wó órínjí bé eyø épú kú yenyiñ. Ke ɔkáysí bé épú kú yi ánkwen ndú ntá ane menyiñ eñen bachye ntá mandem nsé? Mbák émfákári no, épú chønti ntí eni amem besí Mandem?

11 Ne enyiñ ené wó mmu órínjí enyiñ óká, énchønti nepém mmu ane ábhíkí re sene ndú mbi Mandem. Ke óké ghøkontik bé yí wu chí ntí manø ane Kristo ágú éti yi nkwo.

12 Diñjí yeka bé, mbák mmu áká ntí mmu nkwo bëbú, anchønti ntí eni enen nebhiñ re tañ amem, nó áká Kristo nkwo bëbú.

13 Eti yo, mbák nenyié enen menyiñ nebhoñ bækü ntí mmu nkwo ánkwen, chøñ mkpík ndø menyiñ nnya ndu nepém ena, tëndu mpu yañ bækü ntí mmu nkwo ankwen.

9

Betikí munto Yesu ne enyu bábhójó békém yi

1 Mbíkí bhóñ betañ bækü yentiki enyiñ ené méyànj bækü ke? Mpú munto Yesu Kristo? Mbíkí ghó Yesu Kristo Acha ywese ne amík ke? Pú betik ebhá ke bækü báchí bakongo Acha?

2 Yë émbak chí bé bo báchák bábhíkí ka bé nchí munto Yesu Kristo, be bärinjí be nchí munto Yesu. Nebhat ane bábháré mmuet ne Yesu Acha, átøñ bé nchí munto ywi tetep.

3 Menyiñ ebhen mbónjó bégħati bō abhen bárèm be mempú munto Yesu chí be

4 bəsé bɔnto səpú bo abhen səkway mənyiε, sənyu mənyiŋ εbhən băchyè wu bhəsə čti bətik εbhén sékà kε?

5 Besé səbhíkí bhəŋ ngăngan bəbhay baghəré bε yěntiki mmu ywəse ánkó nókó ne ngərē ane achi nti mmu nkwo, mbə bɔnnə Yesu Acha ne mbə Séfas ne bɔnto bachak?

6 Ke chí ndiεre Banábas ne mε ke səchí bɔnto abhen səbhóŋjá bəkə bətik ne amó yesé ke səmbóŋj nənyié mənyiε?

7 Ntikí mmu ábhák ntəmē nənu ke kechyε yí nkáp ne mənyiŋ bέchák? Ntikí mmu ábhəŋ nkí ke yí kebhóŋj bətaŋ bəsot nənyié enen yí aférē aré anyiε? Ntikí nchikí mpəŋ abhíkí bhəŋ bətaŋ mənyú nébhí mpəŋ?

8 Enyiŋ ene ndémé puyč chí nkaysi bō mmík. Pú enyiŋ éré émət ke εbhé Mandəm éré mē?

9 Ne básiŋ ndǔ bəbhé Moses bε, “Mpok ane mpəŋ ákə bətik εbhí, bábhíkí bhəŋ bégwót nnyu ywi bέ áké nyié mbwət ane yó áyāti bε amfu ndu bəkwəp.” Mandəm arem enyiŋ ene chí čti mpəŋ ke?

10 Pú Mandəm arem enyiŋ ene chí čti yesé? Tətəp, básiŋ yó aməm Ekáti Mandəm chí čti yesé mbənyunə éri bέ mmu ane ákwáŋjá nkí ne mmu ane aférē nənyié εbhí mámbáká nti bέ báchyè bō εnap nənyié, ndǔ enen bə baférē εbhí.

11 Séghátí bhe Σyøŋ Mandəm mbə mmu ăpi mbwət εbhí. Ebəp bε bέ bho bábhəŋ nsáy ndǔ bətik εbhəsə mǎnchyε bhəsə nənyié ne mənyiŋ bəchak ke?

12 Mbák báchyè bo báchák nənyié, pú besé səbhəŋ bətaŋ bέbhəp be mənyiŋ écha bo bachak abhə?

Yë nɔ, sébhíkí bhëp be mënyiŋ mbɔ enyu sébhóŋjó bëbhëp. Séká yëntiki enyú esøŋjøri. Eyø éri ntá yesé échá békù enyiŋ ené ékwày bëchët be mbi bëyiŋi Mbok Ndíndí Kristo.

¹³ Bäbhíkí riŋi bé bō abhen bákù bëtik amem ekerákap Mandem, nenyié enap néfù chí aré? Ne bō abhen báwày nnya ené bo bátwò ne yó mbɔ akap, bábhòŋ nenyié ndú nnya ené bō báwày?

¹⁴ Echí enyu émót mbønyu Yesu Acha aremè be, “Nenyié mmu ane ághàti Mbok Ndíndí nébhøŋ bëfú ntá bo abhen Mbok Ndíndí ane yi aghati bho áyèt bho.”

¹⁵ Yëndu échí nɔ, mbíkí rem bé mánkwák me ne yënyiŋ. Ne mpú síŋ ekáti ene ndu békù mántó me mënyiŋ. Echí sayri be ngú esøŋjøri échá me bëbhëp bé mënyiŋ. Mbíkí yáŋ yë mmu ankù nképeré dëp awó anti be méghàti bho Mbok Ndíndí nkëbhëp bo mánkwák me.

¹⁶ Puyë bëgháti bho Mbok Ndíndí, ke ákù me mpányu, mbønyuné eyø chí bëtik ebhén Mandem aremè be mëmbøŋ békù. Ne mbák mbíkí ghati bho Mbok Ndíndí, ébëp ntá ya éncha!

¹⁷ Mbø mëmbøŋ kë njábhé bëtik ebhën, mbá éri bé bo mánchyé mé akap ndú bëtik ebhá. Ke mëkù chí bëtik ebhén Mandem ayabhe me, afyé bhó amoya, ne mbøŋ békù bho.

¹⁸ Nsáy ya achí yé bé yi ndú bëtik ebhën? Nsáy ya achí chí manják amen mbøŋo bëgháti bho Mbok Ndíndí ndéndem, nké yáŋ nsáy ane ngati. Eyøn Mandem ábhóŋjó bëbhøŋ.

¹⁹ Mmu ane nchí nsem nta yi apú. Yë nɔ, mëmbøŋ

nkə mməét εya nsəm ntá yɛntíki mmu ndə nchí yan**békwák bεyá bo mántwó ntá Yesu Acha.**

20 Mpok nchí ne bo Israɛl, nchí bhák mbə mmu Israɛl ndə nchí nu békwák bhó mánsíkínti nε Yesu. Mpok nchí bhák ne bə abhen bákòŋo bεbhé Moses, nchí bhák mbə bhə yɛndu mpú antə bεbhé Moses, ndə nchí nu bεkə bó mántwó ntá Yesu Acha.

21 Mpok nchí bhak ne bə abhen bápú bo Israɛl nchí kə mεnyiŋ chí mbə mmu anε ápú koŋo bεbhé Moses, ndə nchí nu békwák bó mántwó ntá Yesu Acha. Enε ébhíki táj**bé** mpú bhəere bεbhé Mandəm. Ébhé Yesu Kristo achye kε nchí koŋo.

22 Mpok nchí bhák ne bə abhen bábhíki re sene ndə mbi Mandəm, nchí bhak mbə bhó ndə nchí nu békwák bó mántwó ntá Yesu Acha. Nká bεbhak yɛntíki enεnyiŋ ntá bə mankem, ndə nchí nu bεbhóny yɛntíki mbi békwák bó mántwó ntá Yesu Acha, yi ámpémé bhó.

23 Nchí kə mεnyiŋ ebhen mεnkem chí bé Mbok Ndíndí eti Yesu Kristo ántáka mbánkem, ne bé Mandəm ánjét mé nkwo ne berí ebhen bo abhen bákòŋo Mbok Ndíndí bábhóny.

24 Báké ghəkəntíki bε mpok bεjét ntíet, bεyá bo bájét, ke ndíere mmu anε ájéré áchá batí kε ábhóny akap. Nchí ghati yε bhe bé mamfyé bεtaŋ bεjét ntíet enεyu enε bákway bεbhóny akap.

25 Yɛntíki mmu anε átonti mməet ndu bεjét ntíet anε bεbhóny akap, ákem mməet ndə yɛntíki enεnyiŋ. Bákə no ndu bεbhóny akap anε átàt áñchøŋti. Ke akap ané sénu bεbhóny, chí akap anε ábhak mpoknkem.

26 Eti yo kε nchí jet téé bérøŋ ndə ngwenti. Mpú mbə mmu anε áté bédép čkwót ne nti, ke ando yí,

andep nəkə chí mbáép.

²⁷ Ke nchí den mmuet ne yéntikí enyú esəñjori bə mbóŋ mbi békem mmuet ndü yéntikí enyinj. Nchí yan bə ndü ngwenti, Mandem ake rə me ansem, me mmu ngati bho Mbok Ndindí, ansat bo báchák.

10

Sət ka mpok ne enyinj ene éfákári nyaka ne bo Israel

¹ Bǒma, mbíkí yan mǎngókóntik enyinj ene éfákári nyaka ne bachimbí bhesé mpok bákò ne Moses amem baso. Mandem akuekpokó nebháŋ ékúti bhə, Manyu Chu akore bəbhe běpáy bákó amik bápé bárók ebhe échák.

² Ebhák chí mbə báywítí bhə amem nebháŋ ne amem Manyu, bē mámbat mmuet ne Moses münti wap.

³ Bó mankem báré nyié nkúbhé nenyié maknkay enén néfù ntá Mandem.

⁴ Ne bə mankem mányú nkúbhé manyiep maknkay amen áfū ntá Mandem. Nkúbhé manyiep méré kē bō mányú mbonyune manyiep amen áfú ndü setárébhé esén sékò nyaka ne bhə kē mányú. Ne setárébhé esə sébhák Kristo.

⁵ Yéndu bághó menyinj ebhə no Mandem ákə ntá yap, bəyə ebhap báré kə chí menyinj ebhén békə Mandem ámbé ntí ne bhə. Eti yo, bəyə bhap bágú amem baso, berene bhap béróp aré, mbāŋ ne mbaŋ.

⁶ Menyinj ebhen békári nyaka ne bachimbí bhesé chí bē ménsémtí nökó bhesé bə séké ɲwaka békə bəbéptí menyinj mbə bō.

⁷ Ne báké kojo bəmandem nsé mbə enyú mbək eyap bákə nyaka, nkúbhé mbə enyu básinjí amem

Ekáti Mandem be, “Bo báchókə ndü εpa mányie, mányú, báfáte bábhən bəpő babhən épúsi.”

⁸ Sébhíkí bhój béchwé ndü barak épúsí mbə εnyű mbək εyap bákù nyaka, ékú nká bo εsa nseṁ érát (23000) ndü nkwó wap bágú ndü nywəp némót.

⁹ Sébhíkí bhój mémó Acha mbə εnyű mbək εyap bákù nyaka, ékú Mandem ató nnyó, ne nnyó ere waytí bó.

¹⁰ Ne séké bhak bő εnywíntí mbə εnyű mbək εyap báchí nyaka, ékú ángel newú anaşa bho.

¹¹ Mənyiŋ εbhən mənkəm, εbhén békárí nyaka ntá bo Israél, békí chí beriŋ ntá bo báchák. Ke ntá yesse, básinj mənyiŋ εbhən be mənsémtí nökó bħesə bé yéntiki mmu ánsót mpok néne, εnē ngwənti mmik arəbhə kəkwət.

¹² Yéntiki mmu ane ákáysí bé atéé sayri, ánsót ye mpok bé áké kwén.

¹³ Ke dijí ká be yéntiki nemə εnen nétemérí mmu ywəka, chí εnyű nemə εnen nénáj nétemérí bo báchák nkwə. Mandem apú nök bəbhəre bariεp ami, ne apú kwáy berə ye nemə néntwó ntá mmu ywəka εnen netanja necha yi. Mpok nemə nétwó ntá mmu ywəka, Mandem átəj yi mbi bé yi ántaŋ ancha nemə εnə, ante kpirí ke kwən.

¹⁴ Abhən εkəj, ndü échí nō, báké fyé yé amə ndü barak mandem nsé.

¹⁵ Báchí bő abhən bábhójó kəbonj. Bě bábhəj mǎnjíŋi bəghə mbák εnyiŋ énē mérèm épú tətəp.

¹⁶ Mpok sényie nenyié Acha, sésót nkóp mməm sényie bakak ntá Mandem, bəsé mankəm sényú. Nékú ane sékù nō, pú séchəm mməet ne batı ndü manoŋ Kristo? Ne mpok sébəkəti brét sényie, pú

séchèm mmuet ne batí ndú mmuet Kristo?

¹⁷ Ekpokó brét émat ke echí. Yéndu besé sényá, séchí mmuet amat, mbonyuné besé mankem sényie chi brét ére amat.

¹⁸ Yíní ká bo Israel, báwày nnya mánchye mbø akap ntá Mandem. Pú bo mankem abhen mányie nnya yo báchèm mmuet ne Mandem amfay efemé akap ndú akabhe wu?

¹⁹ Mbøn ené mëyáñ békø mändiní chí yí? Chí bé mandem nsé ané bø abhen bábhíkí riñi Mandem báchyè akap nta yi abhøn betaq ke? Ke chí bé nnya ené báchyè mbø akap ntá mandem nsé echa nnya échák?

²⁰ Wáwák! Enyin ené mëyáñ békø mändiní chí bø akap ané bø abhen bábhíkí riñi Mandem báchyè, báchyè chí ntá befónjóbebébø, puyé chí ntá Mandem. Ne mpú yáñ mänchem mmuet ne befónjóbebébø.

²¹ Bápú kwáy besot nkóp Acha mänjibhiri mmuet mányú noko mmém befónjóbebébø. Ne bábhíkíbhøn ményié nenyié Acha, mänjibhiri mmuet mányie noko nenyié befónjóbebébø.

²² Kwáé! Bäyan békøbebentí Mandem mémbák ne bhesé mbø enyú bo Israel báká nyaka? Bákáysí bé sétañ séchá Mandem ké?

²³ Bärèm bé bábhøn ngängaq békø yëntiki enyin. Ke puyé yëntiki enyin kë ékwák mmu. Ne bärèm bé bábhøn ngängaq békø yëntiki enyin, ke puyé yëntiki enyin kë ékwák mmu ántaq ndú barak Mandem.

²⁴ Yé mmü ywëka áké ká enyin ené ékwák yí aywintí. Mmu ywëká aperé ká enyin, ánká chí enyin ené ékwák bo báchák nkwó.

25 Bākwày ménysié yěntiki nnya ane báti esíé, kεbhép mbák chí nnya ane báchyé mbə akap ntá njō fú. Ebhíkí ri bε mǎnká enyiŋ ené échònti batí yεka amem.

26 Nchí rem nō mbonyune básin amem Ekáti Mandem bε, “Mandem kē ábhójó mmik, nε ményiŋ menkem εbhén bέchí aré.”

27 Mbák mmu ane ápú nkoŋo Yesu ámbíŋi mmu ywεká εket εyi ndú nenyié, nε mmu wu anka bérjø, ánáñ ándók, ányié yěntiki enyiŋ ené bábháré yí besí. Aké bhεp mbák chí nenyié enen báchyé mbə akap ntá njøfú. Ebhíkí ri bε yi ankə enyiŋ enε εkway bechònti ntí eni amem.

28 Ke mbák bághátí wó bε, “Nenyié enen chí nenyié mandem nsé”, kényié nō. Nékwày bέchόnti ntí mmu wu amem.

29 Mpú rem nō chí ᄂti ntí mmu ywεká. Nchí rem chí ᄂti ntí mmu achák wu. Mmu ăkwáy bérém bε, “Ndaká yí enyiŋ ené échònti ntí mmu achák amem ébhójó békaj me békə enyiŋ ené mbəŋ ngǎngan̄ ndú mmæt εya?”

30 Mbák měchye Mandem bakak ke nnyié nenyié ndaká yí mmu ábhójó bέchόnti nnyén ena?

31 Nchí ghati ye bhe bε yě mmū ywεka ányié chí nenyié, yě enyiŋ kē yí ányù, abhəŋ békə yó enyu ené bo bághò máncye Mandem kenókó.

32 Yěntiki mmū ywεka abhəŋ bέbhəre nepém eni enyu ené népú chye mmu áchák esəŋjɔri ndú eni nepém, Yě chí mmu Israel, yě chí mmu ane ápú mmu Israel, nε yě chí bō nkwo Mandem.

33 Membəŋ nchí kə enyu yo. Nchí nu chí bέ yěntiki mmu ámbóŋ maŋák nε yěntiki enyiŋ ené mékù. Mpú kə chí enyiŋ enε membəŋ nkójó nε ené

éří ntá ya. Mənyiň εbhən bérí ntá bo bachak kě mékà, mbənyunə nchí yanj bə mántwə ntá Mandəm bə yi ampemə bhə.

11

1 Nəkó ká εpiň εya, mbə enyň měňđkə εpiňí Kristo.

Enyň bo bábhárjó bəbhak ndü mpok nəníkímuet

2 Nchí bíti bhe tontó bē bákaysi me ndü yěntikí enyň ne bákōjo sayri mənyiň εbhən ntárjó bhe.

3 Ke enyň échí ené měyáň mǎndíňí. Kristo achí mǔnti yěntikí mbakanəm, mbakanəm achí mǔnti ngöré aywi, ne Mandəm achí mǔnti Kristo.

4 Mbakanəm ane yě änňk chí mmuet yě ághati chí bho mənyiň εbhən békúti ntá Mandəm, mbák ăkà nə ntí kútí, nə apú chye Kristo mǔnti ywi kənókó.

5 Ne ngöré ane, yě änňk chí mmuet yě ághati chí bho mənyiň εbhən békúti ntá Mandəm, mbák ăkà nə kékuti ntí, nə apú chye mǔnti ywi kənókó, ne achí enyumət mbə ngöré ane ámú ntí.

6 Mbák ngöré apú yanj békuti ntí, ámkpík andək mamu wu. Ke těndu mému ntí chí enyňí ntianwóp ntá ngöré abhəj yé békuti ntí.

7 Mbakanəm ábhíkí bhónj békuti ntí ndü mpok nəníkímuet těndu Mandəm ághókó mbakanəm bə ámbák mbə yimbəj ndü bęyä babhi. Mbakanəm abhəj béká bo mangó mənwəp Mandəm, ke ngöré átój chí mənwəp εbhən nném ywi.

8 Bě bäríňí bē mbakanəm ábhíkí fú ntá ngöré, ngöré kě áfú ntá mbakanəm.

9 Ne Mandəm ábhíkí ghoko mbakanəm čti ngöré, ke aghókó ngöré čti mbakanəm.

10 Ndu échí nō, ngoré abhəŋ békuti ntí ywi mbə eriŋ betəŋ bē yí achi anten nném ywi, mbənyunə bəángel báyinjí.

11 Yēndu echí nō, besé bo sébháré mæt nē Acha sériŋjí bē ngoré apú ndū mæt eyi, achí antené mbakanem. Nē mbakanem apú ndū mæt eyi, achí antené ngoré.

12 Échí enyu eyə mbənyunə, ngoré afú chí amæt mbakanem. Ke néne, ngoré ke ábhe mbakanem. Nē báké ghəkəntik bē menyinj mənkəm bēfù chí ntá Mandem.

13 Bē babhəŋ mǎngati me ndak ane: échí sayri bē ngoré ánikmæt ntá Mandem nənti bōnkwə kékuti ntí?

14 Bekonjo enyə ené Mandem ághókó menyinj, be babhəŋ bābhíkí riŋjí bē erórí emene chí enyinj ntíánwóp nta mbakanem?

15 Ke ngoré, erórí emene ékwáy nē yí tontó. Ékwáy nē yí mbənyunə Mandem achyé yí emenéntí bē émbák mbə nden ane ngoré ákuti ntí nē yo.

16 Yēntikí mmu ane áyàŋ békem epúítí ndū ndak ane, ándiŋjí bē besé bōnto Yesu nē batəŋ. Eyən Mandem nē bōnkwə Mandem bachak, sébhíkí pərə bhəŋ yēnyinj échák berem.

Enyǔ sébháró menyié nenyié Acha (Mt 26.26-29; Mk 14.22-25; Lk 22.14-20)

17 Ke bēyinjí menyinj ebhen měyàŋ bəghati bhe néne, mpú bítí bhe mbənyunə mpok ane băchəm nebhæt amət ndu mənikmæt ntá Mandem băpú kə nə chí ndu bēghóko, băchəñti chónjti.

18 Enyinjí mbí ené mbónjó bérəm echí bē: Bághátí me bē mpok băchəmti mbə bō nkwo, băkərə mmæt

ndū bakwó, mǎnkem nòkɔ εpúítí nε batí. Nε nnókó bé tètep achí ndù enyinj ené bághatí mé.

19 Erí mbøŋ be ákóré ámbák néntí eneká ndu bækʉ mǎngó bō abhen bákðoŋo Yesu nε ntí némót.

20 Mpok ane báchem nεbhæt amøt, puyɛ chí nenyié Acha kě mányie.

21 Nchí rem nò mbønyunε mpok báchem εbhak émót, yëntikí mmu ăwene chi ménysiε eni nenyié, kenoŋ batí børnkwø. εyo énku be mbøk yeka manchøkø nsay, ené báchák mányie, mányu, mánkwøn.

22 Kwáé! Bábhíkí bhóŋ beket εbhæn mányié mányu aré ke? Bäyàn bέbyak chí bō nkwo Mandem mǎnchyε bō abhen εyap épú ntíánwóp ke? Bäyàn ngátí bhe be yi etí ndak ane? Bäyàn be mbítí bhe kék? Nse. Mpú kwáy bébiti bhe wáwák!

23 Mpú kwáy bébiti bhe mbønyunε enyinj ené Acha ághatí mé kě ngátí bhé nkwo. Echí bé ndù nkúbhé beti εbhæn báti yi, asøt εkpøkó brøt,

24 achye bakak ntá Mandem, abho békókötí εkpøkó brøt εyo anchye nòkɔ ntá bakonø bhi andemø nòkɔ be, “Né chí mmæt εya ane měchyè etí yeká. Kʉ nòkó ká enyu ené ndu bétik me.”

25 Mánáñá nòkó ménysiε nenyié, asøt nkóp nε mmém amem, achye bakak ntá Mandem nkúbhé mbø enyü yí áká nε nenyié, abho békhyé yëntiki mmu wap andemø nòkɔ be, “Né chí nku nkɔ ane Mandem ányú nε bō mmik etí newú εna. Yëntiki mpok ane mányu mmém ndu nkóp ane kʉ ka nò ndu bétik me.”

26 Ené étøŋ bé kpate mpok ane Acha ápètnsem, yëntiki mpok ane mányie brøt ane, mányu mmém

amen, băghati bo bé yi agu nyaka ndu bépémę
bhesé.

²⁷ Ndu echi nɔ, yě agha ane ányié nenyíé Acha,
ansat nkóp ayi anyu εnē ápú chye yí kənókó, εnyū
mmu wu ăkù bəbú mbənyune yí ásòt mməet Acha
ne manoŋ ami mbə eráká ndak.

²⁸ Yéntikí mmu abhəŋ yé békchák ntı eni ke ansat
bret ne nkóp Acha.

²⁹ Yě agha ane ányié nenyíé Acha, ansat nkóp ayi
εnē yí ábhíkí kaysi békhyé mməet Acha kənókó,
chəŋ Mandem antəmsi yí.

³⁰ Eti εyɔ kě bęyä bheká mámè, báchák keperę
bhón̄ betan̄, ne abhénéfú bágu.

³¹ Ke mbák bəsé babhəŋ séchàk mməet, Mandem
apú tāŋ bhesé.

³² Ke mbák Acha átāŋ bhesé, áchyę bhesé ntémsi
ndu ményürę bhesé bę ewak εnε Mandem átāŋ bō
mmik, áké temsi bhesé nkwó.

³³ Böma, mpok ane băchəmti bę mănyiε nenyíé
εkəŋ ke mănyiε nenyíé Acha, bo abhen báyámbi,
babhəŋ menoŋ batı.

³⁴ Mbák nsay ānu mmü, ánjámbi ányié nenyíé
εket εyi, bę mpok băchémę nebħəet amət, băké
ku Mandem ámbé ntı. Béyiŋi barak áchák, chəŋ
membəŋ ntwó awu nchyę bhe manié εnyū babhón̄
bækə.

12

Menyū akap ane Efónjó Bedyerę áchyę

¹ Böma, néne, bęyiŋi mənyū akap ané Efónjó
Bedyerę áchyę, mbíkí yaŋ mămbák ndü ejuri.

2 Bärinjí bε mpok anε băbhíkí re bho bérinjí baraká Mandem, bo bákà nyaka mǎném εbhí ndú bεyá menyu, mǎnchyε nökə kēnókó ntá bəmandem abhen bápú rem kepí.

3 Nchí yáñ yé be mǎndínjí bε mbák Efónjó Mandem achí nε mmu, apú kway bérəm εbúbú éti Yesu Kristo. Ne yé mmu apú kway bérəm bε Yesu chí Acha mbák Efónjó Bedyere apú nε yi.

4 Akap anε bō Mandem bábhòj áchí menyu nε menyu, ke Efónjó Mandem éré amət kε áchyè akap ankem.

5 Bεtik Yesu Acha εbhén bo Mandem bákwày békə bέchí menyu nε menyu ke Acha εre amət kε sékə bεtik εbhi.

6 Babhi áchí menyu nε menyu ané Mandem ákà bεtik ndú bapém ayesé, ke Mandem ére amət kε áchyè bεtaŋ ntá yéntiki mmu ndu békə menyiŋ.

7 Chi bεkwak bónkwə kε Mandem áchyè akap ané átòŋ bέ Efónjó Bedyere achí nε mmu.

8 Ntá mmu amət Efónjó Bedyere áchyè akap bεchye manié. Ntá mmu achak Efónjó Bedyere anchye akap bεrəm menyiŋ εbhēn yi áká yi andínjí.

9 Ntá mmu amət Efónjó Bedyere áchyè nεka, ntá mmu achák anchye akap bέbú bo mame.

10 Ntá mmu amət Efónjó Bedyere áchyè akap békə menyiŋí maknkay, ntá achák anchye akap bεghati bho menyiŋ εbhēn bεfu ntá Mandem. Ntá mmu amət áchyè akap bεrīnjí Efónjó Bedyere nε bεfónjó bεbúbεbú, ntá achák anchye akap bεrəm bεyəŋjótək εbhēn yi abhíkí riŋi, nε ntá anufú anchye akap ménéné enyiŋ εnε mmu arəmə ndú εyəŋ εtək εnε yi abhíkí riŋi.

11 Nkúbhé Efónjó Mandem amət ke áchyε akap anε ankem. Yí áchyε akap ntá yéntiki mmu mbɔ enyu yí áyāŋ.

Mmuet nkwaŋ abhəŋ bérókómuet nyáŋá nyáŋá

12 Sérinjí be nkwaŋwaŋ abhəŋ chí mmuet amət, ke bérókómuet bechi nyáŋá nyáŋá. Yéndu bérókómuet beyá, ndiere mmuet amət ke áchí. Enyu eyo ke échí ne Kristo.

13 Mbok yesé séchí bo Israél, báchák bápú bo Israél. Mbok yesé séchí basem, báchák bápú basem. Ke bájwítí bhesé mankem chí ndü betaŋ Efónjó Bedyere éré amət, ne sérōp chí mmuet amət mbɔ mmu amət.*

14 Echí tetep bé mmuet nkwaŋwaŋ abhíki bhəŋ chí épókómuet émot. Abhəŋ beyá bérókómuet.

15 Mbák ekan éndém be, “Téndu mpú awə, mpú épókómuet.” Eyó énkə be ekan ékké bhak épókómuet kék?

16 Ne mbák atú ándem be, “Téndu mpú nyésé, mpú épókómuet”, eyo épú kə be atú áke bhák épókómuet.

17 Mbák mmuet nkem achí chí nyésé, mmu ákwáy béghok mbaŋ ná? Ne mbák mmuet nkem achí chí átu, mmu ákwáy béghok eriep ná?

18 Ke mbɔ enyu échi, Mandem aghókó bérókómuet menkem, akə be bɔ mémbak mmu amuet mbɔ enyu yi áyáŋá nyaka be mémbak.

19 Mbɔ bérókómuet menkem béchí chí épókómuet émot, mbú mmuet nkwaŋwaŋ áfu fá?

* **12:13** Nkúbhé Efónjó Bedyere éré ke Mandem achyε bhesε.

20 Ke mbo enyu échi, bérpókómuet býyă, ke ndiere mmuet amoet ke achi.

21 Nyésé mmu népú kwáy bégħáti awá be, “Mbíkí bhajj enyiż bék u ne wə?” Ne ntí apu kway bégħáti bækak be, “Mbíkí bhajj yënyiż bék u ne wə.”

22 Enyiż ene serinji chí be mmu apú kway bēbhák nerpém mbák mámféré bérpókómuet ebhén bo bákáysi bé bēbhíkí bhajj menwəp yi amuet.

23 Ne bérpókómuet ebhén sékāysi bé bérpú yënyiż, bó kě sere sot mpok békem. Ne bérpókómuet ebhén sébhèse bé bo báké ghó ne amik, bo ke sékem sayri encha,

24 bérpókómuet ebhén bérpú chye mmu ntíánwəp. Ke Mandem aghókó mmuet yesé enyu ene séchyé bérpókómuet ebhén bo bábhajj ntíánwəp ne bho kenočókó encha bérpókómuet bēchák.

25 Mandem aghókó mmuet nkwañwañ enyu eyo be yentiki épókómuet embak sayri ne bérpókómuet bēchák.

26 Mbák épókómuet émót éghòk bebe, bēchák menkem bégħòk bebe, ne mbák báchyé épókómuet émót kenočókó, bēchák bēbhajj manják ne yó.

27 Bé bōnkwa mankem báchi mmuet Kristo ne yentiki mmu yweka achi épókómuet Yesu.

28 Ne Mandem afyé bo abhen babħajjó akap menyu ne menyu ndu nkwa bakonjo Yesu. Bó mbi chí abhen yi áchyé akap bēbhak bōnto Yesu. Abhen bákkonjo chí bo abhen Mandem achyé akap bégħáti bho menyiż ebhén bəfu ntá yi. Abhen bapet bákkonjo chí abhen yi áchyé akap bétən bo Eyoñ Mandem. Achyé báchák akap bék u menyiż maknkay, abhénéfú anchyé akap bēbu bōmame,

báchák akap békwa**k** bho. Achyè abhənəfu akap béríñi békem bo sayri. Achyε bachak akap berem bεyəñjótək εbhén bábhíkí riñi.

29 Bo mankem báchí bōnto kē? Bo mankem báchí baremē kep̄inti ke? Bo mankem báchí batəŋ εyəŋ Mandəm ke? Bo mankem bákù menyinjí maknkay ke?

30 Bo mankem babhəŋ akap bέbu bōmame ke? Bo mankem bábhóŋjó akap berem bεyəñjótək εbhén bábhíkí riñi ke? Bo mankem babhəŋ akap menene menyinj εbhén bárémé ndú bεyəñjótək εbhén babhíkí riñi ke?

31 Ke fyé ká nti ndú bεbhəŋ akap anε acha achak.
Néne, chóŋ ntəŋ be mbi anε árí áchá áchák ankem, be mǎnkoŋo chí wu.

13

Ekəŋ echa menyinj menkem

1 Yε ndíñi berem chi bεyəñjótək menkem ne bεyəñjó bōángel nkwo, mbák mbíkí kəŋ bo, nó nchí chí mbə akánkáŋ ne njáné εnε éyəŋ.

2 Ne yε mbóŋ chí akap bέgháti bho menyinj εbhén bέfú ntá Mandəm ne mbák ndíñi menyinj menkem,
* yε chí menyinj Mandəm εbhén bεchí bhésé bhésé, ne mbák mbəŋ neka ne Mandəm εnyu εnε měkwáy bέgháti njie ngo be, “Fá fá”, amfa, ke nkə kəŋ bo, nō mpú yεnyinj.

* **13:2** Fá, sénkónjó εnyu εnε echi amem Today's English Version.

3 Mbák nchyé mənyiŋ εbhá mənkem ntá bho, nchyé yě chí mmuét eya bę mánsóŋ, ke nké kəŋ bo, εyo εpu kwák mę ndü yě mbi.

4 Mbák mmu akəŋ bo, ābhəŋ ekébhéntí ne bhə, ătəŋ bə berínti, apú bhəŋ mpabhamík ne bhə, ne apu pányu ne bhə.

5 Mbák mmu akəŋ bo apú yon mmuét, apú kₙ barak ntíánwóp, apú yinjí chí ndierə mmuét yi. Apú kaysi chí ndierə mənyiŋ εbhén bəkwak yimbəŋ, apú wakari bəbent, apú fyε bo antı mbák bákₙ yi bəbá.

6 Mmu ane akəŋ bo apú bhəŋ maŋák mpok bákₙ bəbéptí mənyiŋ, ābhəŋ maŋák mpok bo bákₙ mənyiŋ εbhén bəchí chak.

7 Mmu ane akəŋ bo, apú fere ntı ne bo abhen bakₙ bəbá, ápú rɔ bέfyε ntı ne bo mpoknem, ápú rɔ bəbhaka ntı bę chəŋ Mandem ankₙ yəntikí εnyiŋ embak sayri, ne åte kpirí ndü yəntikí εnyiŋ.

8 Σkəŋ εbhikí bhəŋ ngwenti. Ke mbák chi akap bəghati bho mənyiŋ εbhən békfú nta Mandem, chəŋ wu ámfuet. Chəŋ akap berem bəyəŋtək εbhən mmu abhikí riŋi ámay ne ané beriŋi mənyiŋ ndü bətaŋ Efónjó Bədyere áfuet nkwa.

9 Néne, séríŋí mənyiŋ chí mbək mbək. Ne séghàti bho mənyiŋ εbhən Mandem afyé bhəse antı chí mbək mbək.

10 Ke mpok ane mənyiŋ εbhən békjwí pəat bétwó, chəŋ εbhən bəchí mbək néne mémay.

11 Mpok mbuét mandu mmə, nchí rem nyaka kəpi mbə mǎmbə, nkaysi nəkə barak mbə mǎmbə, ngə nəkə mənyiŋ mbə mǎmbə. Ke mpok nnáŋ nchikí, ndə baraká kembó.

12 Néne, séghò mənyiŋ chi bəbhérí bébhérí mbə bə séyiŋi chí ékírisú εnε echí bəbhérí bébhérí. Kε mpok yə ánkawáy, chəŋ séngó yéntiki εnyiŋ sayri nε amík. Néne, ndíŋi mənyiŋ chí mbək mbək, kε mpok yə ánkawáy, chəŋ ndíŋi yéntiki εnyiŋ sayri nkúbhé mbə εnyü Mandəm árinjí mε sayri.

13 Mənyiŋ bəchi berat εbhən bébhak mpoknkek. Mənyiŋ ébhəre chi neka, nebhakánti, nε ekəŋ. Kε ndú mənyiŋ εbhən berat, εnε echa bəchak mənkem chi ekəŋ.

14

Akap berem kəp̄inti nε anε bεyəŋtək

1 Fié ká ntí ndú bébhəŋ ekəŋ nε bho, mǎmbəŋ bεyā εkwak bə Efónjó Bεdyerε ánchyé be akap, sayri sayri, akap bέgháti bho mənyiŋ εbhən bέfú ntá Mandəm.

2 Nchí rem nə mbənyunε mmu anε árèm bεyəŋtək εbhən yi abhíkí riŋi, apú rem mənyiŋ ntá bho, árèm chi ntá Mandəm mbənyunε yέ mmu apu jwiməm ndú εnyiŋ εnε yi árèm. Arèm chi mənyiŋ εbhən bεyinjí Mandəm nε bəchi bhésé bhésé, ndú bətaŋ Efónjó Mandəm.

3 Ke mmu anε ághàti bo mənyiŋ εbhən bέfú nta Mandəm áchyé bho bətaŋ, afyé bho ntí, nε áchyé bho nεpəpt̄inti.

4 Mmú anε árèm bεyəŋtək εbhən yi ábhíkí riŋi, áchyé chi mmuet yi bətaŋ. Ke mmu anε ághàti bho εyəŋ Mandəm áchyé batí bōnkwə bətaŋ Mandəm.

5 Nchí yan be be mǎnkem mǎndəm bεyəŋtək εbhən bābhíkí riŋi, kε sayri sayri, nchí yan mǎngati bho mənyiŋ εbhən Mandəm afyé be anti. Mmu anε

árèm mənyiŋ εbhən Mandəm afyé yi anti achá ane
árèm bεyəŋtək εbhən yi abhíkí riŋi mbák mbɔŋ
mmu akabhé bεyəŋtək abhíkí nénε enyiŋ enε yi
árémé be εnchyε bo bεtaŋ.

6 Bɔma, mbák ntawó ntá yεka ndemə nəkə chi
bεyəŋtək εbhən mbíkí riŋi, chəŋ nkawak be ná?
Mbəŋ bεku mǎndiŋi enyiŋ enε Mandəm áká
mendínjí, ne mənyiŋ εbhən ndiŋjí čti Mandəm, ne
εbhən yi afyé me anti be ngati bho, ne mbəŋ bεtaŋ
εyəŋ eyi.

7 Mbák mənyiŋ εbhən bεbhíkí bhəŋ nεpém mbə
mbaŋ bεfε ne nekíŋ bεbhíkí chye εrítí εyəŋ, ná mmu
ákway beriŋi nekwáy enen bafè ne mbaŋ, ne enén
bákwèt?

8 Ne mbák mmbá nənu ábhíkí chye εyəŋ sayri,
agha ákway beriŋi be chi mmbá nənu, antoŋti
mmət bε ándák εbhínenu?

9 Echí enyumət ne bhe. Mbák mǎndəm enyiŋ ndú
εyəŋtək enε bεbhíkí riŋi, bo bápú kway bejwiməm.
Ná bə bákway ye beriŋi enyiŋ enε bárèm? Ebhak
ntá yap chi mbə be bárèm kεpi ne mbáép, nε épú
bhəŋ ntí.

10 Bεyəŋtək bεyá fá amik, ne bεchí kεkúrí kεkúrí.
Ne ye émət εpu enε bo abhən bárèm yə bápú ghok.

11 Ke mbák mbíkí riŋi εyəŋtək enε mmu árèm,
nchí bhak chi kεnkə ntá yi, yí nkwaŋ ambak chi
kεnkə ntá ya.

12 Nchí ghati ye bhe be, tεndu bεbhóŋjó bεyá
εkwak bεbhəŋ akap ane Efónjó Mandəm áchyè, fyé
ká ntí tontó ndú akap ané ákwak bɔnkwɔ mántan
mandəkə nəkə chi ambi.

13 Mmu ane árèm εyøŋjtøk εnε yi ábhíkí riŋi, aníkmæt bε Mandem ánchyé yi akap ménéné nta bho εnyiŋ εnε yi árèm ndü εyøŋjtøk εnε yi abhíkí riŋi.

14 Nchí rem nə mbønyunε mbák nchí níkmæt ndü εyøŋjtøk εnε mbíkí riŋi, εfónjó εya ke éníkmæt εnε, ndü nkaysi ya, mpú jwimem ndü εnyiŋ εnε mérèm.

15 Chøŋ nkø yε yi? Chøŋ nník nøkø mmæt ne εfónjó εya ne nníkmæt ne nkaysi ya nkwø. Chøŋ nkway nøkø bakway ne εfónjó εya ne nkwáy nøkø ne nkaysi ya nkwø.

16 Mbák épú nə, mbák mmu ywεka áníkmæt bεchye bakak ntá Mandem ndu εfónjó, ná mmu ane ábhíkí riŋi εyøŋjtøk εnε yi árèm ákway bεka bε, “Amen” εnε yi ábhíkí jwimem?

17 Yε mmu ánchyε chyé εrítí bakak ntá Mandem, nénikímæt εnø népú chyε mmu achak betan̄.

18 Nkáká Mandem bε, ndü betan̄ Efónjó Bεdyεrε, ndem bεyøŋjtøk εbhøn mbíkí riŋi ncha bhe mankem.

19 Yε nə, ndü nchεmti bønkwo, εri ntá ya, bεghati bho mεnyiŋ ne bεyøŋ betay εbhøn bo bághòk mánjwimem, εcha bεrem mεnyiŋ ne bεyøŋ εbhøn bεya bεcha nka byo ndü εyøŋjtøk εnε mbíkí riŋi.

20 Bøma báké bhak mambø ndü nkaysi yεka. Bák ká mbø bo abhen babhæt amo ndu barak bεbø, ke ndü nkaysi ayεka bák ká bεséné bho.

21 Básin̄ amem Ekáti Mandem bε Acha arεm bε, “Chøŋ nsøt bø betøk bεchak abhen bárèm bεyøŋjtøk εbhøn bøbha bábhíkí riŋi ndem kepi ntá yap.

Yɛ nɔ, bɔbhɑ bápú tá chɔŋ batú bɛghok εnyiŋ εnε mérɛm.”

22 Eyə étɔŋ bhɛsɛ be berem kepɪ ndú bɛyɔŋjótkɛk εbhɛn bo bábhíkí riŋi, chí εriŋ ntá bo abhɛn babhiki noko Yesu Kristo, puyɛ ntá bo abhɛn mánóko. Kɛ akap bɛghati bho ményiŋ εbhɛn békfú ntá Mandem, chí εriŋ ntá bo abhɛn mánóko.

23 Mbák Nkwɔ Kristo ankɛm achɛm ndú nɛbhɛt amɔt ne yɛntikí mmu ane achi amɛm ɔrɛm εyɔŋjótkɛk εnε yi ábhíkí riŋi, kɛ émfakari be bo abhɛn bábhíkí bhɔŋ akap wu ne bo abhɛn bábhíkí noko manchwe amɛm, bó bhɔ bapu rɛm be εbhokori ékem be?

24 Kɛ mbák bo mankɛm bárɛm chi ményiŋ εbhɛn békfú ntá Mandem, ne mmu ane ábhíkí noko Yesu Kristo, ne yɛ chí ane ábhíkí riŋi ményiŋ εbhɛn antwó anchwe, ághok εnyiŋ εnε bárɛm anjwimɛm anka be yi achi mmu bɛbá, ne ményiŋ εbhɛn yi ághókó mémbo betaŋ yi.

25 Enyiŋ εnε yi ághókó éghati yi kpoŋorɔŋ ményiŋ bhésé bhésé εbhɛn bɛchi yi anti, énkɛ yi ankwɛn besí Mandem anchye yi kɛnókó, andem be, “Mandem achi ne be tɛtɛp!”

Enyū bɛbhak ndú nchɛmti ywɛka

26 Bɔma, εnyiŋ εnε bábhóŋjó yɛ bɛkɛ chi be, mpok báchémé nɛbhɛt amɔt ndu menikmɛt, mbák mmu amɔt achyé nɛkwáy, achak antɔŋjɔŋ Mandem, anefu andem εnyiŋ εnε Mandem akɛ yi andinji, ne mbák achak andem kepɪ ndú εyɔŋjótkɛk εnε yi abhíkí riŋi, anefú ánéné yɔ ndú εyɔŋjómbɔŋ. Kɛ ká yɛntikí εnyiŋ εmbak ane echye bo mankɛm betaŋ ndú baraka Mandem.

27 Mbák bo báchí abhen bárèm bεyəŋjtək εbhən bábhíkí riŋj, eri batí apay, ne yě batí arat mandem. Ne bábhəŋ berem mənyiŋ mmū amət amət, ne mmū achak ambak ane ánenə mənyiŋ εbhən bárèm.

28 Ke mbák yě mmu apú mənenə ndū εyəŋjómbəŋ, yéntiki mmu ane ábhónjó akap wu ánhchókó kpák aməm εchəmə Nkwə Kristo, andem nəko bεyəŋjtək εbhən yi ábhíkí riŋj ne mməet yi ne ntá Mandem.

29 Bōbatí apay, mbák εpu nə, batí arat, mánđem mənyiŋ εbhən Mandem aghati bhə, bachak mánđe chak mənyiŋ εbhən bə bárèm.

30 Ne mbák Mandem ákú mmu ane achi chəkə andiŋi εnyiŋ ane bárèm, ánkúsí kpík.

31 Bo abhen bárèm mənyiŋ εbhən bέfú ntá Mandem bákway bəku nə amət amət bε bō mankəm mángók εnyiŋ εnε εyəŋ Mandem érèm bε émfyé bhə ntí.

32 Bō abhen bábhónjó akap berem mənyiŋ εbhən bέfú ntá Mandem bákway bəkəm mməet manchəkə kpák, bε mánđiŋi mpok ane bákway berem kəpi.

33 Mandem apu Mandem εbyók, áyàŋ səmbəŋ chi εyəŋ emət ne kpák ndū nkwo yεsε.

Mbə εnyu echí aməm bakwó bho Mandem ankəm,

34 bagħoré bábhəŋ bεchekə kpák aməm bεchəmə bōnkwo. Bábhíkí bhəŋ berem kəpi. Bábhəŋ bεseptiməet mbə εnyu εbhé Moses érèm.

35 Mbák εnyiŋ echí εnε bə báyàŋ beriŋj, mámbép maném abhap anywóp. Echi εnyiŋ ntíánwóp ntá ngəré berem kəpi aməm εchəmē bōnkwo.

36 Kuae! Σyøŋ Mandem ébho chi ntá yøka kε? Kε chí bε ndiεrε ntá yøka ke yo échhwóbhé?

37 Mbák mmu akáysí bε yi achi ndemekepinti, nε yε bε abhøŋ akap anε Efónjó Mandem achye yi, ándíñi bε enyiŋ εne mësìŋ-ne ntá yøka chi enyiŋ εne Yesu Acha ághátí me nsinj.

38 Mbák mmu abhíkí ka bε echí enyu εyø, báké ka yi nkwo.

39 Böma, bój yε ka bεyá ekwak bε Efónjó Mandem ánchyé bhe akap bεghati bho menyiŋ εbhøn bëfú ntá Mandem, nε báké kánj bo bε báké rem bεyøjötøk εbhøn bábhíkí riŋj.

40 Bäbhøn bækü yëntiki enyiŋ sayri nε εbyøk ti.

15

Yesu apetnsem ndü nepém

1 Böma, nchí yanj betik bhe čti Mbok Ndíndí anε ngátí nyaka bhe, bábháre yo antí nε bäté kpírí ndu yø.

2 Mbok Ndíndí-ne ke Mandem ásot bεpeme bhe, mbák mändók ambi bækem yo ne bëtaŋ. Mbák épú enyu εyø, nø mänókó chi ndéndem.

3 Nném enyiŋ εne mëgháti bhe mbø enyü bághátí nyaka me nkwo chi be: Kristo agú nyaka čti bëbá bhesø mbø enyü Ekáti Mandem éréme nyaka bε chøŋ émfakari.

4 Bábhémø yi ne égháká nökó manywøp arat, Mandem akü yí apetnsem ndü nepém mbø enyü Ekáti Mandem éréme nyaka bε chøŋ émfakari.

5 Atóŋ yε mmuet ntá Píta nε, ansøm mpok, ntá bõnto bhi batí byo nε apay.

6 Atóŋ yε mmæt ntá mpăy bakojo bhi mpok amot. Báyá bácha bati həndret etay (500). Yëndu mbək εyap mǎnáŋ bágú, bεyă bhap bábhǽt nεpém.

7 Abhesi yε ntá Jems ne, ansem mpok, ntá bõnto mankem.

8 Ndú ngwənti, abhesi ntá ya nkwo, mmε mmu nchí mbə mmɔ ane bábhé ndu mpok ane bábhíkí bhakanti bε chəŋ mámbe yi.

9 Ndú nkwo bõnto Yesu, mmε ke nchí ansem mankem, nkε kwáy mmu ane bo bábhìŋi bε munto mbənyunε měchyε nyaka bõnkwo Mandem bεyă esəŋjəri.

10 Ke čti bεr̄indu Mandem, nchí mmu ane nchí echəŋ, ne bεr̄indu bhi ne mε bεpú nyaka ndéndem. Bεpú nyaka ndéndem mbənyunε nkú betik nchá yëntiki munto achak, yëndu εpu chi ne bεtan εbha ke ndú bεtan Mandem ndú bεr̄indu εbhi bεchi ne mε.

11 Ndu εchi nə, yε chí mmε ke ngátí nyaka bhe Mbok Ndíndí, yε chi bõnto báchák, bεse mankem séghàti bho chí nkúbhé Mbok Ndíndí ére čti Yesu Kristo, ne yə kε be mánókó.

Bawú bábhøŋ bεpεtnsem ndú nεpém

12 Mbák Mbok Ndíndí ane séghàti bho achí bε Kristo ápεtnsem ndú nεpém, ná yε mbək yεka bákway bεrem bε bawú bapu pεtnsem ndú nεpém?

13 Mbák échí tetep bε bawú bapu pεtnsem ndú nεpém, nó Kristo abhíkí pεtnsem ndú nεpém.

14 Ne mbák Kristo abhíkí pεtnsem ndú nepém, nə menyinj ebhen ségháti bhe ēti yi bechi chi ndéndem ne neka enesé ne yi nechi chi ndéndem.

15 Mbák échí tetep be bawú bapu pεtnsem ndú nepém, nə sésè chi nsé ēti Mandem, ndu ségháti bho be Mandem akₕ Kristo apεtnsem ndú nepém. Mbák échí tetep be bawú bapu pεtnsem ndú nepém, nə Mandem abhíkí kₕ Kristo ampεtnsem ndú nepém ne nə neka enesé nechi chi ndéndem.

16 Échí enyu yo mbənyunε mbák bawú bapu pεtnsem ndú nepém, nə Mandem abhíkí kₕ nyaka Kristo ampεtnsem ndú nepém.

17 Ne mbák Kristo abhíkí pεtnsem ndú nepém, nə neka enesé nechi chi ndéndem, ne nə bebhₕet be anti.

18 Mbə enyu yo ke echi, mbₕ bo abhen mánoko Kristo bāgu máném.

19 Mbák ndiere ēti nepém enen fá amik ke sébháká ntí ne Kristo, nə ndú bō mmik mankem εbep εbhe yesé echa.

20 Ke εchí tetep be Mandem akₕ Kristo apεtnsem ndú nepém ndú bebhₕet be chən yí ankₕ bawú mámpεtnsem ndú nepém.

21 Mbə enyū newú néfħeré ntá mmu amət, ke nétwó fá mmik, nə ke neperénsem ndú nepém nkwo néfħeré ntá mmu amət ke nétwó.

22 Nkúbhé mbə enyū bō bágù mbənyunε bachi bebhárébhₕ Adam, nə ke Mandem ákₕ chən bō mankem abhen bábháré mmħet ne Kristo mámpεtnsem ndú nepém.

23 Ke yēntiki mmu abhən bεpetnsem ndú nepém ndú mpok ane Mandem afyé. Kristo ke áyámbi ápérénsem ndú nepém. Mpok yi apet átwó k̕ bōbhi

bápet chəŋ nsem ndü nepém.

24 Mmik amay ye, Yesu Kristo ansat awónem amfay bəfóŋjó εbhən bébhóŋjó bətaŋ amfay bho, ansat kəfə eki anchye ntá Mandem mmu achi Etayi.

25 Yesu abhəŋ bəkəm kəfə kpáte Mandem ankà bōmpap abhi mámdəp mbə εnək εnε yi anyaŋa bəkak amfay.

26 Mǔmpap ane Mandem ánaŋa chəŋ ndü ngwenti chi newú.

27 Echi mbə εnyǔ Ekáti Mandem érèm bε, “Mandem afyé yéntikí εnyiŋ anten yi.” Ke berem bε, “Menyiŋ mənkəm békí anten yi” abhíkí təŋ bε Mandem mmu afyé menyiŋ mənkəm anten Kristo ābhák nkwo anten yi.

28 Ke mpok ane Mandem áká menyiŋ mənkəm mémbak anten Kristo kε mbəŋ Móywi afyé mməet anten Mandem, mmu afyé yéntikí εnyiŋ anten yi, bε Mandem aywintí ambak Mfə, ne yε mmu achak áké bhak mbə Mandem.

29 Mbák bawú bápú pətnsem chəŋ ndü nepém, ntí ane bájwiti bho ndü ntí bo abhən bawú achi bε yi?

30 Mbák bawú bápú pətnsem ndü nepém, ntí ane sékà newú mpoknkəm achi bε yi?

31 Bōma, nchí anyǔ newú mpoknkəm. Nchí rəm no ntá yeka mbənyunε měpànyu ēti yeka ne ntí bε betik Yesu Kristo Acha yεsε εbhən mékà béká báchi bōbhi.

32 Mpok nchí etok Efesos, mbəŋ bεyə εsəŋjəri ne bo abhən báchi are. Ntiki nsáy měbhəŋ ndü nenu εnén ménù εnén nnú ne nnyābhī εyo mbák bawú bapu pətnsem ndü nepém? Mbák bapu pətnsem ndü

nepém, “Sényíé, sényú, mbənyunε mandú mpok ségu.”

³³ Băké rɔ bo mándwɔ bhe. “Ókò ne ngép, óngép aghép.”

³⁴ Bóŋ nkaysi anε achi chak, mǎndɔ bəbá. Mbək ayeka bábhíkí riŋi Mandem wáwák. Nchí rem nɔ bə ntíánwóp ankem be.

Enyú mmuet ane bawú bápetnsəm ne yo

³⁵ Mmu akwáy bəbhép bε, “Chəŋ Mandem ankə bawú mampetnsəm ndú nepém ná? Bápètnsəm ne ntíkí enyú mmuet?”

³⁶ Mbák mmu ámbép nɔ, nɔ achí echintímu! Bábhíkí riŋi bε, mmu ámpí mbwət, mbák yo abhíkí yambi angu, apú chak ángó?

³⁷ Ne enyiŋ εne mmu ápi, puyɛ chi nnéré nchwi ne puyɛ nnéré mbwət achak, chi mónyesε nchwi, mbák épú nɔ, mónyesε mbwət achák.

³⁸ Kε Mandem áchyé nyésé mbwət εnen bápi aywi mmuet ane nɔ néchak, néngo, nemboŋ mbə enyu yi áti bέ émbák. Yéntikí enyú mbwət ḥfu amik ambóŋ chí ayi enyú mmuet.

³⁹ Menyiŋ εbhən bébhónjó nepém bəbhəŋ mmuet kekúrī kekúrī. Bakwāŋwaŋ bábhəŋ ayap enyú mmuet, nnya ébhónjó εyap enyú mmuet, kənen kebhónjó εyap enyú mmuet, ne nsi ébhónjó εyap enyú mmuet.

⁴⁰ Mmuet menyinj εbhən bəchi amfay échí kekúrī ne mmuet menyinj εbhən bəchi fá amik. Ne beri menyinj εbhən amfay bέchí kekúrī ne beri menyinj εbhən fá amik.

41 Mmok abhɔŋ̊ εbhi bəri, ntan̊ ábhɔŋ̊ εbhi bəri, mambe ábhɔŋ̊ εbhap bəri, ne mambe ábhɔŋ̊ bəri kekúrí kekúrí.

42 Enyuyɔ ke εbhak mpok Mandem áku bawú mámpétnsem ndū nepém. Mmuet ngú ane bábhémé, ăpəpɔ̄. Ke mpok yi áku bawú mámpétnsem ndū nepém, mmuet nkwā ăbhák chi ane apú gu wáwák.

43 Mpok bábhémé mmu, εrene yi εbèp ne apú bhɔŋ̊ bətaŋ̊. Mpok Mandem áku bawú mámpétnsem ndū nepém, mmuet εyo ări, ambóŋ̊ bətaŋ̊.

44 Mpok bábhémé mmu, bábhémé mmuet bō mmik. Mpok Mandem áku bawú mámpétnsem ndū nepém, mmu ăbhɔŋ̊ chi enyū mmuet εne amfay. Mbák mmuet bō mmik achi, nə mmuet εne amfay εbhɔŋ̊ bəbhak nkwō.

45 Ekati Mandem éghàti bhesε bε, “Adam, mmu Mandem áyámbi aghoko, achí nyaka nkwaŋ̊wan̊ ane achi nepém.” Ke Adam ane áfú ansem chí Efónjó ne yi áchyè nepém.

46 Puyɛ mmuet ane Efónjó Mandem áchyè ke ayambi. Anε bō mmik ke áyámbi, ke ane Efónjó Mandem áchyè antwò chɔŋ̊ ansem mpok.

47 Mandem aghókó mmu mbi chí ne ntɔp, ane átwò ansem afú chi amfay.

48 Bō mmik mankem báchi mbɔ̄ mmu ane Mandem ághókó ne ntɔp, ne bō mfay mankem báchi mbɔ̄ mmu ane afú amfay.

49 Nkúbhé mbɔ̄ enyū séchí mbɔ̄ mmu ane bághókó ne ntɔp néne, mpok átwò ane sébhak mbɔ̄ mmu ane afú amfay.

50 Bǒma, nchí ghati bhe bε enyū mmuet εne

sébhójó épú kway bəbhak ndú nəbhæt ane Mandem achi Mfɔ are, ne enyiŋ ene égugu épú kway bəchəkə ndú nəbhæt amət ne enyiŋ ene epu kway bəgu wáwák.

51 Ghók ká, nchí ghati bhe enyiŋ ene échí bhésé bhésé ntá yeka. Besé mankem sépú gu chəŋ, ke báyibhiri mmæt eyesε.

52 Chəŋ sémbəŋ mmæt ekə témchók, ndú mómbiŋi mpok ane mmu ákiɛp amík, ndú mpok ane mmbá ane ngwenti ákwéné. Mpok εyɔ, bawú bápetnsem ndú nəpém ne mmæt ene épú gu wawak; ke mánjibhiri bhëse abhen sechi pě témté, sémbəŋ mmæt ekə.

53 Ebhak enyu εyɔ mbonyunε mmæt eyesε ene épɔpáɔ ebhəŋ bəyibhiri endəp mmæt ekə ene épú gu wáwák. Ne enyiŋ ene égugu ebhəŋ bəyibhiri endəp chi ene épú gu wáwák.

54 Mpok εyɔ, chəŋ émfakari bε mmæt eyesε enjibhiri enyu yɔ, bε enyiŋ ene Ékáti Mandem éghati bhëse émfú tetep. Nɔ chi bε, “Mámen newú. Básot awónem amfay newú ndak amay.”

55 Newú, betan ebhé amfay nəpém bəchi fá? Betan ebhen ósót bəsak bho békí fá?

56 Bebú ke békhyè newú betan. Bəbhé Mandem ke békhyè bebú betan.

57 Ke sénkáká Mandem bε achyé bhëse awónem amfay bebú čti enyiŋ ene Yesu Kristo Acha ywεsε ákú.

58 Bɔma, abhen ekəŋ, ndú échí nɔ, tě ye ka kpirí, kε fere amó. Dók ká ambi bəkə bətik Acha ne batí yeka ankem mpoknkem, təndu báríŋi bε bətik Yesu Kristo Acha ebhen bákə bəpu nem ndéndem.

16

Nkáp ane băchwòp ndu békawak batí bo Mandem

¹ Béyíŋi nkáp ane băchwòp ndu békawak bo Mandem, băbhøj békø mbø enyu ngátí bónkwø abhen atú Galéshia mánku.

² Ndú yéntíki nywøbhé neywémæt, yéntíki mmü ywëka ámbáré enyiŋ, békono nkáp ane yi áká bëtik ábhóŋá, bë báké chwòp bakap chi ndierë mpok ane ntwó awu.

³ Nnáŋ ngáká awu, chøŋ nsinj ekáti nchyé ntá bo abhen báyábhé bëto Yerúsalem ne akap aywëka.

⁴ Ne mbák eri bë ménkwø ndók, chøŋ ndók ne bhø.

Enyú Pöł atí békø ne bo abhen yi atí bëghø

⁵ Chøŋ ntwó bëghø bhe mpok nnáŋ mfueéré atú Masidónia mbønyunø mbøŋ ntí bëfuet aré.

⁶ Ngufú chøŋ ntat ne be mandú, ne ékway bëbhak ndú eso enkem. Mpok ánkawáy ye ane mérøŋ ebhak ene mérøŋ, mánkwak me ndók aré.

⁷ Mpú yaŋ bë ntwó ngó bhe mfueere fuet. Mbøŋ ntí bétwø bëtat ne bhe, mbák Mandem ankwak.

⁸ Ke mbøŋ bëbhak fá Efesøs kpate mpok Epä Pentekøs ankwáy.

⁹ Mbøŋ erítí mbi békø esayri bëtik fá yéndu bëyá bo mánù bëchyet me mbi.

¹⁰ Tímøti ánáŋ ántwó awu, kém ká yi sayri, enyu ené yi ábhøj maŋák bëbhak ne bhe. Yi chí mmü ane ákø bëtik Mandem mbø me.

¹¹ Ndu echí no, báké rø yë mmu ámbyák yi. Tík ká yi sayri bë ámpetnsem ntá ya. Batí bónkwø ne mmë sénònji yi.

¹² Mbák chí manø ywëse Apólos, ngátí yi bëyá mpok bë ántwó awu ne bónkwø bachak mángø

bhe, kε abhíkí ka bétwɔ nénε. Chəŋ antwó mpok yi ábhóŋjó ɛpok.

Beyəŋjó ngwənti

13 Bák ká pě, mánté kpirí ndú neka εnεka nε Yesu. Bón ká netaŋánti, mánte sənε.

14 Yěntíkí εnyin εne bákù, kú ka yo nε ekəŋ.

15 Bōma, băriŋjí be ndú bo Akáiya mankem, efo εne Stěfánas kε éyámbi bekoŋo Yesu Kristo, nε báchíe nəpém εnap ndu békü bətik be mánkwak bo Mandem.

16 Septí ká mmuet ntá bō mbɔ abhɔ nε ntá yěntíkí mmu achak ane áchémé mmuet nε bhɔ ndú bətik.

17 Mbōŋ beyă maŋák be Stěfánas nε Fətunátos nε Akaikos bátwɔ fá, mbɔnyune netwó wap achi mbɔ bhe bě nkwo bátwɔ.

18 Báfyε me ntí nkúbhé mbɔ εnyu báfyé bhe ntí. Chíe nökó ká menyü bo bhɔ kənökó.

19 Bakwó bho Kristo abhen Esia bátó be bakak. Akwila nε Príska nε bōnkwo abhen báchémε nökó eket eyi bátó be beyă bakak ndú nnyén Acha.

20 Bómayesε abhen fá mankem bátó bakak. Kaká ká batí nkwo sayri mbɔ bō Kristo.

21 Mme Pɔl, kε nchí siŋ bakak amen nε awó wa.

22 Mbák mmú achi ane abhíkí kɔŋ Yesu Kristo Acha, εyak émbák nε yi. Acha ywεsε, twó!

23 Beríndu Yesu Acha mémbák nε bhe.

24 Nkɔŋ bě mankem. Sérɔp chi ndú nsoŋ amot ndu sébháré mmuet nε Yesu Kristo.

Ekáti Nku Nkɔ

New Testament in Kenyang (CM:ken:Kenyang)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kenyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kenyang

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
0a400be4-2dfe-565d-bdea-5f3d59d48520